

Folkeuniversitetet

PROGRAM EFTERÅR 2022 – ODENSE

Nye vinkler på stress og hjernen

Mød forskerne på Folkeuniversitetet

SAGA STEINMANN MADSEN

Forsker i klinisk fysiologi og nuklearmedicin, Syddansk Universitet

2221-071

Åbningsforelæsning ved Jeanette Varberg: Urtid

— **TID:** 8/9, 1 torsdag, kl. 18.30-20.00
PRIS: 195 kr. inkl. vin, øl, vand og snacks
UNDERVISER: Jeanette Varberg, museumsinspektør, arkæolog og forfatter, Nationalmuseet

Arkæolog Jeanette Varberg åbner efterårssæsonen på Folkeuniversitet med en forelæsning baseret på sin nye anmelderroste bog 'Urtid'. I 'Urtid' fortæller Jeanette Varberg, der til daglig er museumsinspektør på Nationalmuseet, om den ældste historie i det område, vi i dag kalder for Danmark. Anmelderne skrev, da bogen udkom i 2021: "Nutiden bringer mængder af ny viden om gamle dage, og Jeanette Varberg kan fortælle, så det hele synger" (Citat: Weekendavisen).

Mere om bogen:
Grave, skatte og ofringer i moser er altsammen efterladte spor fra dem, som var her før os. De er små brikker i et stort puslespil, som i sidste ende giver os et billede af den ældste historie for den lille plet på jorden, som vi i dag kalder Danmark. Gennem arkæologi og historie er vi kommet tættere på vores egen urtid – og de seneste årtiers naturvidenskabelige forskning har på mange måder revolutioneret vores viden om fortiden.

Foruden overblikket over vores forhistorie er 'Urtid' også en fortælling om menneskets udvikling og samspil med den natur, vi lever i, og som til alle tider har formet vores måde at være i verden på. I bogen har Jeanette Varberg desuden et vågent øje for kvindernes rolle som andet og mere end dem, der føder børn i skyggen af mændene. (Citat: Gads Forlag, 2021).

Jeanette Varberg er museumsinspektør, arkæolog, forfatter og foredragsholder. For bogen 'Fortidens slagmarker – krig og konflikt fra stenalder til vikingetid' modtog hun både Rosenkjærprisen og Blixenprisen. Hun skriver fast i Kristeligt Dagblad og var ekspert på DR-serien 'Historien om Danmark'. 'Urtid' er hendes seneste bog. Det vil være muligt at købe bogen til åbningsforelæsningen.

Efter forelæsningen serveres vin, øl, vand og snacks.

SIDE 4 Samfund & verden

SIDE 8 Arbejdsliv, ledelse & kommunikation

SIDE 10 Psykologi & sundhed

SIDE 14 Natur & univers

SIDE 18 Religion & filosofi

SIDE 24 Arkæologi & historie

SIDE 28 Kunst, arkitektur & design

SIDE 34 Litteratur, teater, film & musik

VIDEN FOR ALLE

På Folkeuniversitetet deler forskere og faglige eksperter deres viden med alle, der har lyst til nye indsigter. Der er ingen adgangskrav, og der starter nye hold med forelæsninger hele tiden. I løbet af efteråret byder vi blandt andet på debataften med Clement Kjersgaard, og en rundtur til de fynske kunstmuseer. Du kan også få billetter til den største Shakespeare-opsætning på Odense Teater nogensinde, og så kan du komme med på to dages kunstflugt til København.

HAR DU SPØRGSMÅL?

Kontakt os på fu@fuosdu.dk eller 65 50 27 72. Se åbningstider på fuodense.dk/kontakt.

UNDERVISINGSSTED

Alle hold foregår på Syddansk Universitet i Odense – medmindre andet er angivet. Du kan finde adresse og lokale på alle hold på fuodense.dk/odense. Se kort over undervisningsstedet bagest i programmet.

Folkeuniversitetet i Odense
Moseskovvej 49
Odense M

TILMELD DIG PÅ FUODENSE.DK/ODENSE

Find holdet på hjemmesiden, og betal med kort eller MobilePay.

Samfund og verden

2221-050

Mød Clement Kjersgaard: Hvilken verdensorden venter?

— **TID:** 13/9, 1 tirsdag, kl. 19.30-21.30
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Clement Behrendt Kjersgaard, udgiver, journalist og MA i filosofi, politik og økonomi

Krigen i Ukraine er den seneste i en række af voldsomme begivenheder, som har ryttet verden. Analysen fra Clement Kjersgaard er så enkel, som den er rig på konsekvenser og paradokser: Demokratiet er i krise – og den gamle elite har stadig ikke forstået omfanget af udfordringerne. Samtidig med, at politikerne i Vestens hovedstæder er travlt optaget af deres hjemlige stridigheder, tegner der sig nye magtbalancer og problemer, der truer med at undergrave demokratiet, som vi kender det. Clement (f. 1975) tog sin studentereksamen i Hong Kong og sin første universitetsgrad på universitetet i Oxford. I 2002 grundlagde han nyhedsmagasinet RÆSON (raeson.dk), i 2004 blev han tv-vært for DR, og i 2012 grundlagde han Danmarks årlige Vidensfestival. Han er desuden skribent, redaktør, forlægger og en af landets mest efterspurgte ordstyrere og foredragsholdere samt vinder af Publicistprisen, Hal Koch-prisen og Den Berlingske Journalistpris.

2221-053

Tyskland 360 grader

— **TID:** 27/9, 6 tirsdage, kl. 18.45-20.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Tyskland er det eneste land, som vi deler landegrænse med. De er vores største handelspartner, vi deler sprogstamme, sommerhuse, bagværk, og for blot 102 år siden var en del af Danmark tysk. Vores historie er vævet tæt sammen, men alligevel ved vi ikke særlig meget om vores store nabo mod syd. Forelæserne leder os gennem de vigtige strømninger inden for tysk historie, samfund, politik, tænkning og kunst og kultur, og retter hver især blikket mod vigtige milepæle inden for deres felt. Få seks eksperters bud på, hvad du bare MÅ vide om landet lige syd for os.

27/09: Krigsafslutning – Enhed – Zeitenwende.

Tre stationer der formede det moderne Tyskland. Thomas Wegener Friis, lektor i historie, Syddansk Universitet

04/10: Tysk litteratur: Strømninger og hovedværker fra 1871 til i dag.

Adam Paulsen, lektor i litteratur, Syddansk Universitet

11/10: Kampen om midten.

Tysk politik og samfund i det 21. århundrede. Moritz Schramm, lektor i tysk historie og kultur, Syddansk Universitet

25/10: Filosofi: Sådan tænker tyskerne.

Søren Harnow Klausen, professor i filosofi, Syddansk Universitet

01/11: Tysk kunst: Bevægelser og hovedværker fra 1800 til i dag.

Dea Schou, ph.d. i kunsthistorie, Syddansk Universitet

08/11: Arkitektur, byplanlægning og design.

Hans Christian Post, postdoc ved Syddansk Universitet

2221-051

Silkevejen – dengang og i dag

— **TID:** 1/10, 1 lørdag, kl. 10.00-14.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.

Helt fra oldtiden og frem til det 14. århundrede var Silkevejen hovedfærdselsåren mellem Europa og Asien. Igennem århundreder mødtes befolkninger, kulturer, religioner og kontinenter på vejen. På trods af at regionen har spillet en nøglerolle i verdens- og religionshistorien, har den længe været overset. Men med Peter Frankopans udgivelse af 'Silkevejene' og Kinas planer om en ny silkevej har regionen fået fornyet opmærksomhed. Kina har nemlig store udenrigspolitiske ambitioner langs den gamle Silkevej og langt ud over denne med et globalt net af silkeveje. Med strategien om 'Silkevejsbæltet og den maritime Silkevej' er Kina i gang med at skabe nye handelsveje og give lån til alle tænkelige former for infrastruktur på de fleste kontinenter bortset fra det nordamerikanske. Det sker til lands, til vands og i luften og involverer foreløbig 140 lande i verden. Projektet startede i 2013, men har en 30-50 års tidshorisont. Få en introduktion til Silkevejens historie og religion, og bliv klogere på præsident Xi Jinpings ambitiøse planer i dag.

Program

10.00: Silkevejens historie og religion. Jesper Petersen, ph.d.-studerende i religionshistorie, Lunds Universitet

11.45: Frokostpause.

12.30: 'Belt and Road Initiative'. Kinas nye silkeveje. Clemens Stubbe Østergaard, lektor emeritus i statskundskab, Aarhus Universitet

2221-010

På vej til Japan

— **TID:** 3/10, 6 mandage, kl. 18.30-20.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Japan er rykket tættere på, og det er blevet lettere at tage dertil. Men en rejse kan ændre karakter, hvis man ved noget på forhånd. Hvad er japanerne for et folk, og hvilken historie bærer de med sig? Hvordan oplever man bedst deres byer, haver og huse, og hvad er egentlig baggrunden for deres særegne arkitektur? Hvilke bøger kan man læse, og hvilke film bør man se før rejsen for at få inspiration til alternative oplevelser? Og hvad er det for et sprog, vi møder? Kunst er en væsentlig del af japansk kultur, så hør om både private og offentlige kunstmuseer og deres samlinger og historie. Maden er naturligvis heller ikke til at komme udenom. Derfor tager vi også fat på smagene i det japanske køkken.

03/10: Japansk arkitektur og rumopfattelse.

Anders Brix, arkitekt, tidl. professor ved Kunstakademiets Arkitektskole

10/10: Smagen i det japanske køkken.

Ole G. Mouritsen, professor, dr. scient., Københavns Universitet

24/10: Liv og død i fire japanske filmperler.

Rasmus Brendstrup, cand. mag. i moderne kultur og kulturformidling og programredaktør, Cinemateket

31/10: Litteraturen og sproget.

Annette Thorsen Vilslev, ph.d. i moderne japansk litteratur

07/11: Et indblik i japansk kunst og udvekslingen med Vesten efter 1854.

Malene Wagner, MA i kunsthistorie med speciale i japansk kunst og japonisme i det 19. og 20. århundrede og grundlægger af Tiger-tanuki.com.

14/11: Historien i Japans nutid.

Asger Røjle Christensen, journalist og forfatter

2221-098

Indblik i Europa

— **TID:** 6/10, 7 torsdage, kl. 18.30-20.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

Europa har været skueplads for særdeles store udfordringer i de seneste 10 år. Tænk bare på krisen i Eurozonen i kølvandet på den globale finanskrisen i 2008, spirende nationalisme, flygtningestrømme på tværs af Middelhavet, klimaforandringer, spredningen af COVID-19 og senest krigen i Ukraine. Men hvor slem er situationen egentlig lige nu? Der er dog også optimisme at spore derude, da nogle mener, at modvinden har styrket samarbejdet internt i Europa. Kan Europa løse udfordringerne og fortsat gøre sig gældende i det 21. århundrede? Få en introduktion til de største politiske udfordringer i Europa lige nu.

06/10: Europa: Stormagt eller museum?

Europa i fremtiden. Jens Ladefoged Mortensen, lektor i statskundskab, Københavns Universitet

13/10: Europa og klimaforandringerne.

Sebastian H. Mernild, prorektor og professor i klimaforandringer, Syddansk Universitet

03/11: Det europæiske forsvarssamarbejde.

Anne Ingemann Johansen, specialkonsulent, ph.d., Dekansekretariatet for Samfundsvidenskab, Syddansk Universitet

10/11: EU's forhold til Nordafrika og Mellemøsten.

Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

17/11: Et anspændt forhold.

Ukraine, Rusland og EU. Erik Kulavig, lektor emeritus i russisk historie

24/11: Europa og det internationale samarbejde.

Jesper Jespersen, professor i økonomi, Roskilde Universitet

01/12: Europa, migrationskrisen og de nye flygtninge.

Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

På Folkeuniversitetet er der ingen adgangskrav. Du er velkommen, uanset om du har studeret et fag i mange år, eller om du er blevet nysgerrig på at dykke ned i et nyt emne.

2221-121

Ukraine lige nu: Tre forskere, tre vinkler

— **TID:** 24/10, 1 mandag, kl. 18.30-20.15
PRIS: 50 kr. inkl. kaffe/te

Situationen i Ukraine fylder meget for os alle og påvirker os. Folkeuniversitetet i Odense har derfor inviteret tre historikere til en aften i oplysningens tegn. De giver hver deres forskningsperspektiv på krigen; atomvåbenspørgsmålet, de russiske gas- og olieressourcer og om, hvorvidt Rusland kan retsforfølges gennem FNs folkeret. Folkeuniversitetet byder på en kop kaffe efter arrangementet.

Program

18:30-18:35 Velkomst. Kristine Kjærsgaard, lektor i historie, Syddansk Universitet

18:35-18:55 Ruslands gas og olieressourcer. Hvilken rolle spiller de i krigen? Martin Hvidt, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

19:00-19:20 Krigen, atomvåbenspørgsmålet og perspektiverne for nedrustning. Casper Sylvest, lektor i historie, Syddansk Universitet

19:20-19:30 Pause

19:30-19:50 FN og folkeretten, kan Ruslands retsforfølges? Kristine Kjærsgaard, lektor i historie, Syddansk Universitet

19:50-20:15 Diskussion og spørgsmål fra publikum.

2221-037

NATO - et truet værdifællesskab i en foranderlig verden

— **TID:** 15/11, 1 tirsdag, kl. 18.45-20.30
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Trine Flockhart, professor i international politik, Syddansk Universitet

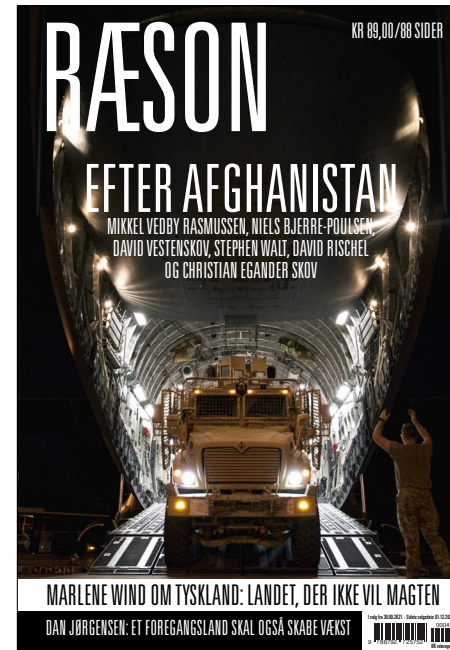
NATO er i dag i krise. Men krisen er ikke som de kriser NATO jævnligt har været igennem i sine mere end 70 års eksistens, for den har ikke så meget med militære evner eller skæv byrdefordeling at gøre. Tværtimod drejer krisen i dag sig om det, der ellers altid har været NATOs styrke – det fælles værdigrundlag og forpligtelsen til at sikre demokrati, frihed og retsprincipper. Selvom NATOs værdier sjældent trækker store overskrifter, er tvivl om værdigrundlaget et stort problem for NATO. Demokratiske tilbagefald i flere medlemsstater og krisen i den liberale orden risikerer derfor at underminere NATO. Til denne forelæsning vil vi se på NATOs rolle som både en stærk militær alliance og som et mere skrøbeligt værdifællesskab. Vi vil samtidig se på, hvilken rolle NATO bør spille i en foranderlig verden, hvor værdigrundlaget ikke kan antages at forblive fælles.

Folkeuniversitetets undervisning foregår på Syddansk Universitet på Moseskovvej 49

– MEDMINDRE ANDET ER ANGIVET. SE LOKALE PÅ FUODENSE.DK/ODENSE

RÆSON – større end nogensinde

RÆSON – der er Danmarks uafhængige magasin om politik, lanceret i 2002 – har i dag flere abonnenter end nogensinde før. Udkommer løbende på nettet og fire gange om året på tryk. Et helt års abonnement kun: 250 kr. (200 for studerende+pensionister)

Politiken gav seks hjerter til Æra – det nye magasin om historie og kultur

„Allerede fra begyndelsen fornemmer man, at redaktionen bag er fast besluttet på at give danskerne en helt ny type historiemagasin, der i virkeligheden er en hybrid mellem bog og blad. Kvaliteten af artiklerne er tårnhøj” – anmeldelse i Politiken april 2021

Et helt års abonnement kun: 595 kr. (495 for studerende og pensionister)

Tilbud til studerende på Folkeuniversitet:

Tegn abonnement på ÆRA eller RÆSON og vælg en gratis bog fra RÆSONs Forlag (vi betaler også porto og ekspedition). Se mere raeson.dk/fu

Arbejdsliv, ledelse & kommunikation

2221-124

Den effektive ledergruppe

— **TID:** 22/9, 1 torsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVERISER: Det erhvervspsykologiske konsulenthus IMPAQ (forelæser oplyses senere)

Et lederteam er for organisationen, hvad et hjerte er for menneskekroppen. Hvis ikke hjertet fungerer, kan man reparere nok så meget på resten af kroppen, uden at det afhjælper symptomerne. På samme måde er det med lederteamet. Hvis ikke det fungerer optimalt, kan problemer i organisationen være tæt på umulige at afhjælpe. Lederteamet spiller på den måde en central rolle i organisationen i dag. Hvis det skal lykkes at udvikle en kompetent og bæredygtig organisation, må lederteamet stå sammen om den værdi, de skal skabe for organisationen og for sig selv som ledergruppe. Visionsledelse og selvledelse er helt centralt i dette, ligesom det at dyrke en kultur, som får organisationen til at lykkes med det, den er sat i verden for, og som styrker både arbejds glæde og sammenhængskraft.

2221-065

Skriv lettere end du tror

— **TID:** 1/10, 1 lørdag, kl. 10.15-16.15
PRIS: 595 kr., studerende 295 kr.
UNDERVERISER: Maria Larsen, journalist, kommunikationsrådgiver og forfatter, Mellem Linjerne

Skriver du dig frem til budskabet i din tekst? Eller har du overblik over det, inden du sætter dig til tastene? Uanset hvordan du arbejder, kan du få det lettere og sjovere med at skrive. At skrive er et håndværk, alle kan blive bedre til. Ved at blive bevidst om tre vigtige faser fra blankt papir til færdig tekst: tænk + skriv + rediger, kan du komme til at skrive hurtigere og bedre. Gennem oplæg og øvelser får du enkle og konkrete redskaber til brug i alle faser af skriveprocessen. Forløbet er relevant for alle, der gerne vil have inspiration til at skrive hurtigere, få det sjovere undervejs og skrive tekster, der fænger, uanset om det er mails, notater, nyhedsbreve, artikler eller rapporter. Forelæsningen tager afsæt i bogen 'Skriv lettere end du tror'. Læs mere om bogbestilling på hjemmesiden.

FØLG MED PÅ FACEBOOK

facebook.com
/fuodense

2221-123

Læg den rette strategi i dine aktieinvesteringer

— **TID:** 3/10, 1 mandag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVERISER: Morten M. Bang, cand.merc. aud., aktieanalytiker og iværksætter

Når du er kommet i gang med at investere i aktier, er den næste udfordring, du ofte vil møde, hvordan du får lagt den helt rigtige strategi og vælger de bedste aktier. Så kom med denne aften, hvor du vil få værktøjer til at få lagt din strategi fast og samtidigt få gode inputs til udvælgelsen af de konkrete aktier. Med afsæt i teori og praktiske erfaringer vil du lære om de muligheder og risici, der kan opstå ved aktieinvestering, og du vil få viden og værktøjer til at komme i gang med aktieinvestering. Lær at lægge den rette strategi, samt få mere viden om fundamental analyse, forskellige værktøjer og indsigt i relevante nøgletal. Dette kan hjælpe dig med at finpudse din strategi og investeringsmetode. Underviser Morten M. Bang er en erfaren aktieanalytiker, investor og iværksætter med 15 års erfaring inden for aktie- og ejendomsinvestering. Morten har en stor passion for at gøre økonomi og investering spændende og tilgængeligt for flere. Læs mere om Morten Bang på www.mortenbang.dk

2221-126

Ledelsespsykologi

— **TID:** 31/10, 5 mandage og 1 torsdag, kl. 19.00-20.45
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

De konkrete udfordringer, som organisationer står overfor i en stadig mere globaliseret verden, kalder på en ny forståelse af ledelse. Bliv introduceret til den nyeste forskning inden for ledelsespsykologien, hvor ledelse handler om processer og opgaver, snarere end frontfigurer og kontrol. Ifølge denne nye teori bør vi vende blikket fra lederen som person og i stedet kigge nærmere på ledelse som sociale processer, der findes i vores organisationer, i arbejdslivet og i alle andre sammenhænge, hvor vi lever vores liv. Dette kan bidrage med væsentlig indsigt i at løse de udfordringer, ledere står overfor i en kompleks verden. Denne forelæsningsrække henvender sig til nuværende og kommende ledere samt andre, der interesserer sig for ledelse som fænomen.

31/10: **Introduktion til ledelsespsykologi.** Camille Leicht, erhvervspsykolog
07/11: **Ledelse af psykisk arbejdsmiljø og trivsel.** Kenneth Henriksen, erhvervspsykolog, cand.psych.aut., cand.polyt
10/11: **Ledelse og motivation.** Andrea Søndergaard Poulsen, projektkonsulent, LEAD. OBS! Foregår på en torsdag.
21/11: **Ledelse, magt og konflikt.** Camille Leicht, erhvervspsykolog
28/11: **Ledelse af kreativitet.** Andrea Søndergaard Poulsen, projektkonsulent, LEAD
05/12: **Ledelse og bæredygtighed.** Simon Elsborg Nygaard, ph.d. i bæredygtighedspsykologi, erhvervspsykolog og ekstern lektor, Aarhus Universitet

2221-055

Impostor-komplekset – slip dit faglige mindreværd

— **TID:** 24/11, 1 torsdag, kl. 18.30-20.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVERISER: Ann C. Schødt, forfatter og forandringsfacilitator, Potentialefabrikken

Impostor-fænomenet er en slags professionelt mindreværds-kompleks, der især rammer de mest kompetente, introverte og/eller begavede, som alligevel kan få præstationsangst og være bange for at blive bedømt, fordi de har høje forventninger til sig selv, men lav eller svingende selvtillid. I praksis betyder det, at den dygtige, kompetente, intelligente person andre ser, ikke stemmer overens med personens egen selvopfattelse. Derfor kan mange impostor-ramte have en oplevelse af at bluffe (impostor) og spille skuespil, så de går bare og venter på, at nogen skal gennemskue og afsløre dem! Få indblik i forskningen på området og bliv klogere på, hvorfor netop du og andre kæmper med det.

2311-026

Positiv psykologi i ledelse

— **TID:** 20/2, 6 mandage, kl. 18.45-20.30
PRIS: 995 kr., studerende 595 kr.

Inden for den positive psykologi stiller man spørgsmålet: hvad gør livet værd at leve? Hvad er det, der får os til at trives som individer og i fællesskaber? Det er givet, at vi må stille de samme typer af spørgsmål indenfor vores arbejdsliv. Hvad er det, der giver arbejdslivet mening? Hvordan kan jeg trives som individ og i fællesskaber på min arbejdsplads? Trivsel giver mentalt overskud, og det kan mærkes i en arbejdssammenhæng, hvor trivsel spiller en vigtig rolle for udviklingen af robuste medarbejdere og arbejdsfællesskaber. I denne forelæsningsrække dykker vi ned i centrale aspekter af den positive psykologi i arbejdslivet. Hvilken rolle spiller motivation? Hvordan skaber man en robust arbejdskultur? Hvordan påvirker stress og coping fællesskabet? Og er mindfulness et godt værktøj til stresshåndtering?

20/02: **Positiv psykologi og motivation.** Nina Tange, cand.scient.soc., specialkonsulent, DPU, Aarhus Universitet
27/02: **Udvikling af en robust kultur på arbejdspladsen.** Ida Thrane Hertz, cand.mag. i psykologi og kommunikation, chefkonsulent, Center for Mental Robusthed
06/03: **Kollektiv stress og kollektiv coping.** Karen Johanne Pallesen, lektor, biolog, ph.d. i sundhedsvidenskab, Aarhus Universitet
13/03: **Social intelligens: dit kørekort til det gode samarbejde.** Lone Belling, cand.phil., forfatter og organisations- og ledelseskonsulent, Liv og Lederskab
20/03: **Kreativitet, humor og innovation på arbejdspladsen.** Martin Einfeldt, master i positiv psykologi
27/03: **Mindfulness og stresshåndtering.** Jesper Dahlgaard, forskningsleder og docent ved Program for Krop og Mental Sundhed, VIA UC og lektor ved Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet

2311-006

Konsulentens grønspættebog

— **TID:** 15/3, 1 onsdag, kl. 17.30-20.45
PRIS: 425 kr., studerende 195 kr.
UNDERVERISER: Vibe Strøier, cand.psych., Willer, Bryld og Strøier Organisationspsykologer

Konsulenttydelser er i dag præget af en høj grad af kompleksitet, og konsulenten skal kunne indtage en række forskellige roller som bl.a. underviser, rådgiver og procesleder. I forelæsningen stiller vi skarpt på de psykologiske udfordringer, dilemmaer, glæder og vanskeligheder, som enhver slags proceskonsulent kan møde i hverdagen. Vi dykker ned i fire organisationspsykologiske paradigmer. Vi vil præsentere de væsentligste teoretikere på området og forsøge at give en praktisk introduktion til anvendelige modeller og metoder, der kan forbedre den jobmæssige hverdag. Forelæsningen henvender sig til den interne eller eksterne konsulent i både den offentlige og private sektor samt til alle andre med interesse for organisationspsykologiske teorier og metoder. Forelæsningen er baseret på bogen 'Konsulentens grønspættebog' (Dansk Psykologisk Forlag).

Psykologi & sundhed

2221-130

60+ en ny begyndelse

— **TID:** 5/9, 6 mandage, kl. 18.30-20.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Vi har ikke blot fået flere leveår. Vi har – uden at det er gået helt op for os – fået en spritny fase i livet mellem voksen og gammel. Stadig flere 60+’ere oplever, at de både mentalt og fysisk kan mere end forventet, og at det ikke er dem, men måske snarere den ensidige fortælling om forfald og tab, der skal pensioneres. Tidligere har man troet, at blot man fik styr på økonomien som pensionist, skulle resten nok gå – som en leg ligefrem. I dag har mange erfaret, at de sociale, mentale og fysiske aspekter i den nye livsfase efter arbejdslivet er mindst lige så vigtige. Hvad skal den nye livsfase bruges til? Få et grundigt kig ind ad vinduet til de mange aspekter i den nye begyndelse som fuldvoksen 60+’er og hør forskernes bud på, hvad et godt, sundt og meningsfuldt liv som 60+’er kan være i det 21. århundrede.

- 05/09: Positiv psykologi og det meningsfyldte liv.** Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet samt ekstraordinær professor, North-West University, SA
- 12/09: Hvordan vi ser tilbage på vores liv – livsfortællinger.** Majse Lind, postdoc, The Life Story Lab, University of Florida
- 19/09: Sociale relationers indvirken på sund aldring.** Terese Sara Jørgensen, lektor i social epidemiologi, Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet
- 26/09: Sund og aktiv aldring – hvad kan man selv gøre.** Suresh Rattan, professor emeritus i biogerontologi, Aarhus Universitet. OBS! Foregår på letforståeligt engelsk
- 03/10: Den nye livsfase – når ’det er alderbedst’.** Poul-Erik Tindbæk, ph.d. i voksenuddannelse og chefkonsulent i En3karriere
- 10/10: Hold hjernen i gang.** Åsa Fex Svenningsen, lektor i neurobiologi, Syddansk Universitet

2221-018

Hvad alle bør vide om mænd

— **TID:** 21/9, 1 onsdag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Jesper Bay-Hansen, speciallæge og specialist i klinisk sexologi

De taler om skønhed, sundhed, følelser, sex og parforhold. Og de læser om det i ugeblade, magasiner, bøger og litteratur. Kvinderne. Men hvad gør mændene? Med en praksis- og forskningsbaseret tilgang gør læge og klinisk sexolog Jesper Bay-Hansen os klogere på mænd, mandesundhed og mandens seksuelle univers. Foredraget er bl.a. et opgør med de mange usande mandemyter, vi alle, uanset køn, lever med. Der er garanti for helt konkrete, forskningsunderstøttede budskaber om mænd og mandesundhed samt en hands-on viden, som kan bruges overalt. Både i familie- og arbejdslivet – og uanset om du er mand eller kvinde, single eller i parforhold. Ved foredraget kan bogen 'Hvad alle bør vide om mænd' (Lindhardt og Ringhof) købes til særpris – samt en bogpakke inkl. en lille overraskelse.

2221-041

Kort og godt om grubleri og bekymring

— **TID:** 24/10, 1 mandag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Stine Bjerrum Møller, lektor i psykologi, Syddansk Universitet

Hvad er grubleri og bekymring egentlig? Hvorfor bekymrer vi os? Hvordan påvirker det humøret og hverdagen? Og hvordan kan vi ændre vores vaner? Forskning viser, at det faktisk har større betydning, hvordan man tænker, end hvad man tænker på. Når man grubler og bekymrer sig, påvirker det humøret, trivslen og adfærden negativt. Tankerne kører i ring og bliver uproduktive. Enten bliver tankerne for detaljefokuserede eller alt for abstrakte – og dermed ekstreme og usandsynlige. Derfor bliver det sværere at løse problemer og at handle konstruktivt. De selvkritiske tanker kommer til at fylde meget. I denne forelæsning vil vi se på begreberne grubleri og bekymring og stille skarpt på, hvordan det påvirker os i hverdagen. Med praktiske råd og enkle øvelser får du inspiration til at håndtere negative følelser uden at blive fanget i grubleri og bekymring – og til at få flere positive følelser og mere flow. Undervisningen tager afsæt i bogen 'Kort & godt om grubleri & bekymring'. Læs mere om bogbestilling på hjemmesiden.

2221-086

Klog på hjernen

— **TID:** 25/10, 8 tirsdage, kl. 19.00-20.45
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Den udgør 2% af kroppens vægt, men bruger 20% af kroppens energi. Din hjerne. Hver eneste dag har vi brug for at huske, lære og navigere i en verden fyldt med informationer. Det er kroppens suveræne kommandocenter, hjernen, der løser disse opgaver. Men hvordan fungerer hjernen egentlig? Hvilke dele af hjernen bruger vi hvornår, og hvorfor går det nogle gange galt? Hvorfor glemmer vi ofte de samme ting? Hjernen har gjort det muligt, at mennesket har kunnet gå på Månen og frembragt avancerede tekniske hjælpemidler. Alle mennesker har én, men hvad ved vi egentlig om denne fabelagtige konstruktion? I dette forløb vil en række eksperter gøre dig klogere på hjernen og besvare spørgsmål som: Hvorfor er det vigtigt for hjernen at sove? Hvad betyder stress for vores hjerne? Hvordan opnår vi teknisk set de resultater, vi taler om, og hvordan sorterer vi i informationsstrømmen?

- 25/10: Typiske og atypiske hjerner.** Åsa Fex Svenningsen, lektor i neurobiologi, Syddansk Universitet
- 01/11: Hjernen og hukommelsen.** Albert Gjedde, professor i translationel neurobiologi, Syddansk Universitet
- 08/11: Hjernen og stress.** Saga Steinmann Madsen, forsker i klinisk fysiologi og nuklearmedicin, Syddansk Universitet
- 15/11: Hjernen og motion.** Jesper Lundbye-Jensen, lektor i neurofysiologi og motorisk kontrol, Københavns Universitet
- 22/11: Hjernen og stamceller.** Morten Meyer, professor i neurobiologi, Syddansk Universitet
- 29/11: Hjernen og læring.** Ole Lauridsen, lektor i undervisning og læring, Aarhus Universitet
- 06/12: Menneskers og dyrs hjerner.** Jakob Christensen-Dalsgaard, lektor i biologi, Syddansk Universitet
- 13/12: Hjernen og søvn.** Poul Jørgen Jennum, overlæge og professor i neurofysiologi, Københavns Universitet

2221-049

Positiv psykologi i hverdagen

— **TID:** 2/11, 5 onsdage, kl. 18.45-20.30
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Der vil altid eksistere dårligdomme og udfordrende situationer i hverdagen, som kan optage vores tanker negativt, dræne os for energi og få os til at miste overblikket. Men man kan gøre meget for at forebygge det ved at prioritere dét, der gør livet værd at leve – også når man møder modgang. Positiv psykologi er en nyere gren af psykologien, som fokuserer på, hvordan man kan trives og fungere godt i hverdagen, uanset om man er på arbejde eller har fri. Positiv psykologi er opstået, fordi man inden for psykologien i mange år har haft et dominerende fokus på behandling frem for forebyggelse – af fx stress og psykiske sygdomme. Bliv introduceret til den positive psykologis teorier og metoder, og få indblik i, hvordan positiv psykologi både kan bruges til at forebygge problemer og til at gøre hverdagen mere interessant.

- 02/11: Introduktion til den positive psykologi.** Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet samt ekstraordinær professor, North-West University, SA
- 09/11: Mental robusthed i hverdagen.** Ida Thrane Hertz, cand.mag. i psykologi og kommunikation, chefkonsulent, Center for Mental Robusthed
- 16/11: Glæde og lykke i hverdagen.** Louise Tidmand, cand. pæd.psyk., master i positiv psykologi
- 23/11: Flow i hverdagen.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet
- 30/11: Motivation i hverdagen.** Ib Ravn, lektor i organisatoriske vidensprocesser, Aarhus Universitet

2221-039

Seriemorder – mennesket bag monsteret

— **TID:** 14/11, 1 mandag, kl. 17.30-21.30
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERSISER: Florence McLean, cand.psych., 'criminal profiler' og gerningsstedanalytiker

Hvorfor bliver et menneske seriemorder? Og kan man gøre noget for at forhindre det? Få et fascinerende og skræmmende indblik i seriemorderens sind, tanker og adfærd med profileringsseksperter Florence McLean. Med udgangspunkt i FBI's profileringsmetode har McLean interviewet 34 seriemordere med tilsammen hundredvis af menneskeliv på samvittigheden. Hvilke psykologiske træk karakteriserer en seriemorder, og hvordan finder man ind til mennesket bag monsteret? Undervisningen tager afsæt i bogen 'Seriemorder – mennesket bag monsteret' (Lindhardt og Ringhof).

2221-113

Antiinflammatorisk kost: Kolesterol, blodtryk, smerter og energi

— **TID:** 26/11, 1 lørdag, kl. 10.15-14.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERSISER: Jerk W. Langer, læge og forfatter

"Hvad kan jeg selv gøre?", spørger mange helt spontant, når lægen fortæller, at kolesteroltallet er gået i vejret, eller blodtrykket er røget op over grænsen. Læge Jerk W. Langer har samlet videnskabens seneste resultater og anbefalinger om, hvordan vi selv kan gøre en indsats for at spise os til et sundere kolesteroltal, prøve at få blodtrykket på plads, samt opnå andre sundhedsgevinster med den antiinflammatoriske kost. Jerk har hentet inspiration rundt omkring i verden, hvor befolkningen spiser på sunde måder, der ifølge forskningen gør det nemmere at holde vægten samt rummer potentiale til at dæmpe smerter, løfte humøret og give mere energi og overskud. Vi kan opnå de samme gevinster med danske madvarer, og sund mad behøver hverken være kedelig eller præget af afsavn, men kan være et perfekt supplement til medicin. Du bliver både oplyst, underholdt og inspireret. Du får praktiske råd, et par gode grin, samt både reel viden og konkrete løsninger. Du kan spørge løs og bliver mødt helt uden løftede pegefingre. Jerk W. Langer er læge og forfatter til adskillige bestsellere, bl.a. '21 helbredende dage med antiinflammatorisk kost', 'Sundt blodtryk på 14 dage', 'Collagen – stærk, sund og smertefri' og 'Sænk dit kolesterol'.

Jerk W. Langer er læge og forfatter. Han fortæller på underholdende og inspirerende vis om antiinflammatorisk levevis.

2221-073

Demens – hvad ved vi?

— **TID:** 3/12, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERSISER: Peter Roos, neurolog, Neurocentret Rigshospitalet

Mange af os vil i løbet af livet komme i berøring med demens, måske som pårørende eller, hvis man selv bliver syg. Faktisk er det anslået, at knap 90.000 danskere har demens. Demens er en fællesbetegnelse for en række aldersrelaterede sygdomme karakteriseret ved vedvarende svækkelse af de mentale funktioner. Alzheimers sygdom er langt den hyppigste årsag til demens, men mange andre hjernesygdomme kan ligge bag. Vi kan alle glemme tid, sted eller aftaler. Men ved demens påvirker hukommelsesproblemer i særlig grad dagligdagen. Man har tiltagende intellektuelle problemer, ændrer personlighed eller farer vild. Demens bliver også kaldt "De pårørendes sygdom". For ved siden af den syge står ægtefælle og børn. Det er dem, der nu passer hus, laver mad, finder vej og skal huske for to. Mens de samtidig langsomt mister deres livsledsager eller forældre. I undervisningen stiller vi skarpt på den nyeste viden om demenssygdomme og forebyggelse af intellektuel svækkelse. Få svar på spørgsmål som: Hvad sker der i hjernen ved demens? Er der overhovedet noget at stille op? Og sidst, men ikke mindst: Hvad med de pårørende?

2221-059

Taknemmelighed

— **TID:** 10/12, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERSISER: Jane Flarup, uddannelseskoordinatør og lektor i organisationsteori

TAK. Tre bogstaver, der tilsammen kan give dig et bedre liv. Gennem mere taknemmelighed i dagligdagen kan du nemlig opleve øget velvære og sundhed og få stærkere relationer til andre mennesker. At sige tak til andre og føle taknemmelighed over store og små ting er et nyt og spændende forskningsområde, som ligger i forlængelse af forskning i anerkendelse. Taknemmelighed er en del af den positive psykologi, som har fokus på det, der fungerer hos mennesker, frem for diagnoser og psykiske dysfunktioner. Dysfunktioner skal ikke negligeres, men det, der fungerer, skal styrkes, så man bliver bedre til at håndtere de svære ting. Taknemmelighed er et urgammelt redskab til at danne sunde relationer mellem mennesker og dyr. Selv chimpanser viser taknemmelighed over for hinanden. Taknemmelighed stimulerer livsglæde og trivsel, og du vil opleve øget tilfredshed, optimisme og håb, mindre vrede og færre konflikter. Vi ser her på forskningen i taknemmelighed siden Aristoteles og frem til nutidens psykologiske forskning i trivsel og livskvalitet. Vi inddrager her vidensbaserede øvelser, som alle kan være med til.

2311-022

Alt hvad du bør vide om psykologi

— **TID:** 14/3, 5 tirsdage og 1 torsdag, kl. 18.45-20.30
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.

Hvordan fungerer menneskets hukommelse, hvad påvirker vores sociale adfærd, og hvordan udvikles vores personlighed? Psykologi handler om at forklare, hvorfor vi mennesker oplever, føler, tænker, handler og udvikler os, som vi gør. Få indblik i de vigtigste milepæle inden for psykologien, og bliv introduceret til den nyeste viden på området. I forelæsningerne vil du desuden få redskaber til refleksion og analyse af psykologiske problemstillinger. Bliv klogere på dig selv, og få en bedre forståelse og respekt for menneskers forskelligheder.

- 16/03: Kognitionspsykologi.** Maiken Lykke Christiansen, McT-I certificeret psykolog. OBS! Forelæsningen foregår på en torsdag
- 21/03: Socialpsykologi.** Inger Glavind Bo, lektor i socialpsykologi, Aalborg Universitet
- 28/03: Udviklingspsykologi.** Osman Skjold Kingo, lektor i udviklingspsykologi, Aarhus Universitet
- 11/04: Læringspsykologi.** Frans Ørsted Andersen, lektor i uddannelsesforskning, Aarhus Universitet
- 18/04: Personlighedspsykologi.** Ole Michael Spaten, lektor i personlighedspsykologi, Aalborg Universitet
- 25/04: Anvendt psykologi.** Thomas Koester, Director of Applied Psychology, Design Psychology™

VED UNDERVISNING PÅ SYDDANSK UNIVERSITET

Gratis: Vi serverer en kop kaffe/te pr. person på hverdagsaftener

Natur & univers

2221-077

Da mennesket blev menneske

— **TID:** 24/9, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Peter K.A. Jensen, klinisk lektor i human genetik og overlæge, Aarhus Universitet

Mennesket er enestående. Få indblik i, hvordan mennesket på kort tid – i udviklingsmæssig forstand på én nat – ændrede sig fra at være et ganske almindeligt pattedyr til at blive Jordens mest dominerende art nogensinde. Tag med på en fantastisk rejse gennem menneskets historie, og hør om, hvordan mennesket blev menneske. I forelæsningserne ser vi på menneskets oprindelse og udvikling fra aber over menneskeaber, abemennesker og neandertalere til moderne mennesker. Vi kommer også ind på udviklingen af vores mentale egenskaber, vores kolonisering af kloden og udviklingen fra jæger-samler-samfund til moderne storbyfund. Forelæsningserne bygger på Peter K.A. Jensens bog 'Da mennesket blev menneske' (Gyldendal).

Gå på Folkeuniversitetet
i dagtimerne på hverdage

SE SIDE 18, 20, 25, 28 OG 29

2221-122

Nytteplantens kulturhistorie

— **TID:** 1/10, 1 lørdag, kl. 10.30-16.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Sabine Karg, dr.rer.nat.

Lær om fascinerende arkæologiske plantefund i Danmark og i Europa, og om hvordan mennesker i fortiden brugte planter som råstoffer til at bygge, til at lave mad, og til fremstilling af drikke, medicin, tekstiler og farver. Hør om vores vigtigste afgrøder som korn, bælgfrugter og olieplanter fra områder, hvor de blev dyrket langt før i tiden. Forelæsningserne vil indeholde mange farverige billeder fra arkæologiske plantefund, og vi vil fortælle nogle af de relevante optagelses- og udgravningshistorier om fundene. Vi vil desuden afsløre, hvor i Danmark man stadig kan finde nogle af de planter, de forhistoriske mennesker samlede ind i naturen. Vi bruger vores hænder og arbejder lidt med de spændende naturmaterialer, man i fortiden brugte til at lave tråd med.

2221-104

Tag børnene med på Folkeuniversitetet: Du kan regne med kvantefysikken

— **TID:** 5/11, 1 lørdag, kl. 10.15-12.15
PRIS: 195 kr., studerende: 95 kr., barn: 50 kr.
UNDERVISER: Ulrich Busk Hoff, operationel leder af QuantumDTU

Computere er overalt i vores hverdag og er grundlaget for rigtig mange af de ting vi gør. Men hvordan virker de egentlig? Er der regnestykker, som en computer ikke kan klare? Og hvad gør vi så, hvis vi virkelig gerne bare vil kende svaret? De spørgsmål skal vi se nærmere på ved dette arrangement. For at blive klogere på det, skal vi tale om, hvad information og algoritmer er, hvordan man får det puttet ind i en computer, og hvordan den regner ud, hvad f.eks. 2+2 er. Undervejs skal vi også løse et par opgaver. Så ryster vi posen og dykker ned i kvantefysikken! Her møder vi nogle helt nye fænomener og kommer til at forstå, hvorfor selv de kraftigste computere ikke kan simulere kvantefysikken. Derefter er vi klar til at se på, hvordan man kan bruge kvantefysikken til at lave en helt ny slags computer – en kvantecomputer – og hvad det er for nogle ting, vi håber, den kan hjælpe os med at regne ud. Sideløbende med det hele følger vi en hyggelig og relevant historie fra den nye børnebog 'Finn Foton og kvantecomputeren'. Arrangementet er målrettet nysgerrige børn, og deres forældre eller bedsteforældre, som gerne vil lære mere om, hvad en kvantecomputer er for noget. Anbefalet alder: Fra 10 år.

2221-091

Tag børnene med på Folkeuniversitetet: Dinosaurerne

— **TID:** 8/11, 1 tirsdag, kl. 17.00-18.45
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr., barn 50 kr.
UNDERVISER: Jakob Christensen-Dalsgaard, lektor i biologi, Syddansk Universitet

Historien om dinosaurerne, deres biologi og uddøen ved en gigantisk naturkatastrofe for 65 millioner år siden er en af de mest spændende historier fra naturvidenskaben. Vi ved en del om disse fantastiske dyr, men der er også en del, vi gætter os til i populære fremstillinger som filmen 'Jurassic Park'. I forelæsningsen fortæller lektor Jakob Christensen-Dalsgaard om dinosaurernes historie, så også børn i 6-10-års alderen kan følge med. Tag dine børn eller børnebørn i hånden og bliv sammen klogere på denne spændende periode af jordens historie. Du kan tilmelde dig som enkeltperson og derefter vælge, hvor mange børn du vil medbringe. Hvert barn koster 50 kr.

2221-069

100-året for Niels Bohrs Nobelpris

— **TID:** 12/11, 1 lørdag, kl. 10.15-14.15
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Helge Stjernholm Kragh, professor emeritus i videnskabshistorie, Københavns Universitet

I 2022 er det nøjagtigt 100 år siden, at Niels Bohr modtog Nobelprisen i fysik. Prisen dette år gik til to videnskabsmænd, vi stadig taler om i dag, for også Albert Einstein modtog prisen i 1922. Til denne temalørdag vil begrundelsen for og omstændighederne omkring Bohrs pris blive belyst. Vi ser også på Bohrs Nobelpris i relation til Einsteins. Endelig kigger vi på Nobelprisen i fysik og dens historie med særlig fokus på prisen fra 1922, og hvad den førte til.

2221-011

Livets byggesten og kampen mellem den kristne kirke og Darwins udviklingslære

— **TID:** 19/11, 1 lørdag og 1 søndag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 795 kr., studerende 745 kr.
UNDERVISER: Palle Gravesen, seniorforsker, geolog

I Middelalderen byggede den katolske kirkes verdensopfattelse primært på tanker fremsat af de klassiske græske naturfilosoffer, såsom Aristoteles. Man så ikke fossiler som rester af fortidens planter og dyr, men som døde ting, der tilfældigt var dannet i jorden ved forskellige mineralske processer. Knoglerester af uddøde, store dyr som fx elefanter, næsehorn eller hulebjørne blev tolket som rester af kæmper, cykloper, drager, lindorme eller enhjørninge. Med renæssancen begyndte de moderne naturvidenskaber langsomt at spire frem og en mere moderne forståelse af Jordens og livets udvikling opstod. Til de første pionerer hørte fx italieneren Leonardo da Vinci (1452-1519) og danskeren Niels Stensen (1638-1686). Stensen gjorde mange af sine iagttagelser i Toscana, samme sted som Leonardo da Vinci. Spørgsmål om den bibelske Syndflod eller Jordens reelle alder og udvikling indgik i stigende grad i bunken af modsætninger mellem videnskab og kirke. Et højdepunkt i striden kom med Charles Darwins værk 'On the Origin of Species ...' i 1859, der repræsenterede udviklingslæren. Hermed tog striden til i styrke.

2311-015

UFOerne kommer!

— **TID:** 7/3, 1 tirsdag, kl. 17.30-20.30
PRIS: 275 kr., studerende 175 kr.
UNDERVISER: Michael Linden-Vørnle, astrofysiker og cheffkonsulent, DTU

Hvert år fortæller mennesker om mystiske syn på himlen, og for langt de fleste mennesker er 'UFO' synonym med et rumskib fra en anden planet. Nogle mennesker beretter endog om møder med væsner fra andre verdener, der kommer her til i deres rumskibe eller tidsmaskiner. Men hvor går grænsen mellem fakta og fiktion, mellem drøm og virkelighed? I forelæsningsen gør Michael Linden-Vørnle os klogere på de væsentligste elementer i UFO-myten og beretter om vores eftersøgning af liv både i og udenfor Solsystemet.

2311-020

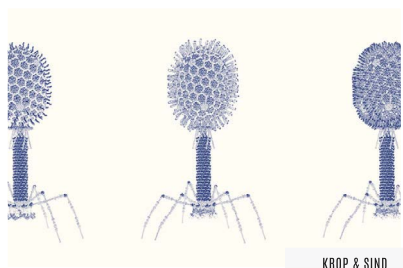
Tænkepause om myrer

— **TID:** 11/4, 1 tirsdag, kl. 19.00-20.45
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISER: Hans Joachim Offenberg, seniorforsker i plante- og insektøkologi

Hør om myrernes forunderlige levevis og organisering i samfund med dronninger, slaver og kannibalisme. Myrerne har tilmed "opfundet" telekommunikation, landbrugsdrift og aktive solfangere. Og myrerne har tilpasset sig ekstreme forhold – f.eks. i kolonier under havet og i områder med permafrost. Hør også om forskernes nyeste succes med at bruge myrer i skadedyrsbekæmpelse og derved erstatte sprøjtemidler, så f.eks. appelsin- og mangoplantager kan drives økologisk. Forelæsningsen handler om Tænkepausen 'Myrer' fra Aarhus Universitetsforlag, som har været indstillet til Læsernes Bogpris 2014.

Forstå verden med forskerne i Vid&Sans

Få forskernes svar på de vigtigste aktuelle spørgsmål i det nye digitale medie Vid&Sans.
Som deltager på Folkeuniversitetet kan du prøve Vid&Sans gratis i 14 dage.
Kom med bag betalingsmuren til alle artikler og podcasts. Tilmeld dig via fuau.dk.

KROP & SIND

SUNDHED

Bakteriedræbende virus kan afværge global sundhedskatastrofe

Et glemt medicinsk supervåben kan blive menneskehedens redning i kampen mod antibiotika-resistente bakterier. De stadig mere modstandsdygtige bakterier koster millioner af menneskeliv hvert år, og WHO har kaldt det en alvorlig trussel mod menneskeheden. Uden effektive antibiotika vil lægevidenskaben blive slået hundrede år tilbage – men nu har forskere og læger genopdaget et alternativ: Virus.

NATUR & KLIMA

KLIMAADFÆRD

Vanens magt vil afgøre klimakampen

Teknologi, lovgivning eller individuelle forbrugsvalg kan ikke løse klimakrisen hver især. Den grønne omstilling kræver et nyt og mere helhedsorienteret syn på samspillet mellem teknologi, forbrug, normer og adfærd.

SAMFUND & INDIVID

MADKULTUR

Skal du ha' soja i rullen? Smagen af Kina i Danmark

I 1949 åbnede den første kinesiske restaurant i Danmark, og snart blev forårsrullen folkeeje. Siden har den dog mistet terræn til bl.a. shawarma og sushi, og måske er den snart fortid på det danske menukort. Men rullen er mere end fastfood. Den rummer også en fortælling om kulinariske kulturmøder, om fremmede og fællesskab, og om Kina i Danmark.

NATUR & KLIMA

FORURENING

Havneudvidelser og megabyggerier kan skade havmiljøet

Anlægsprojekter som Lynetteholm og den planlagte udvidelse af Aarhus Havn betyder, at millioner kubikmeter havneslam skal dumpes andre steder i havet. Hvad det reelt betyder for havmiljøet, ved vi ikke nok om, påpeger forsker, der efterlyser grundigere analyser af konsekvenserne.

SAMFUND & INDIVID

PODCAST

Sådan fungerer de økonomiske sanktioner mod Rusland

Mens Vesten har svært ved at finde militære modtræk til Putins aggression i Ukraine, har de økonomiske modtræk allerede haft kolossal effekt. På rekordtid er det lykkedes at lamme russisk økonomi, der nu er i dyb krise. Hvordan kan det være? Tænketanken har spurgt økonomiprofessor Philipp Schröder.

KUNST & KULTUR

GRAT GULD

"Mobilhøflighed kræver selvspekt!"

Vid&Sans bringer hver uge et "interview" med en afdød tænker, videnskabsmand eller forfatter om et aktuelt emne. I denne uge Emma Gad om vores skærmvaner.

Folkeuniversitetet i Syddanmark

Bor du eksempelvis i Billund, i Varde eller i Haderslev? Så tjek, om der sker noget spændende i din by. For Folkeuniversitetet har mange komiteer på Fyn, i Jylland og på Sjælland, som hver især arrangerer lokale forelæsninger. Find din by herunder, og læs mere på fuodense.dk/syddanmark/program.

Fyn

FOLKEUNIVERSITETET ASSENS

Formand Birgitte Lerche
Administrator Lasse Tajmer,
post@fuassens.dk

FAABORG FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator
Morten Gjeddebæk,
faaborgfolkeuni@gmail.com
www.faaborgfolkeuni.dk

LILLEBÆLT FOLKEUNIVERSITET

Formand Henriette Bacher Lind,
hebl@km.dk
Administrator Lissi Hygum Lind,
lissi.lind@fredericia.dk
www.fulillebaelt.dk

LANGELAND FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator Lone Nordal
Petersen, skebjerg-soegaard@mail.dk

NORDFYNS FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator Kaj Andersen,
kaj-vera@email.dk

RINGE/RYSLINGE FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator Mogens Keinicke,
mokeinicke@gmail.com

SVENDBORG FOLKEUNIVERSITET

Formand Rune Hørup Madsen
Administrator Anne-Mette Graubæk,
svendborgfolkeuniversitet@gmail.com
www.svendborgfolkeuniversitet.dk

Sjælland

LOLLAND FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator
Bente Kaspersen,
bentek@mail123.dk

ROSKILDE FOLKEUNIVERSITET

Formand Jes Nysten
Administrator Sofie Amalie Ulrik
Andreasen,
Roskilde-folkeuniversitet@ruc.dk
www.roskildkunstforening.dk/
folkeuniversitetet-roskilde

ODSHERRED FOLKEUNIVERSITET

Formand Alice Sarp, aas@km.dk
www.odsherredfolkeuniversitet.dk

Jylland

VEJLE FOLKEUNIVERSITET

Formand Vagn Kjeldsen,
kjeldsensvagn@gmail.com
Administrator Mette Fruergaard,
mefru@vejlebib.dk
www.folkeuniversitet-vejle.dk

BILLUND FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator Søren
Bork-Pedersen, fu@fubillund.dk
www.fubillund.dk

VEJEN FOLKEUNIVERSITET

Formand Linda Klitmøller,
lk@sonderskov.dk
www.fu-vejen.dk

HØJER FOLKEUNIVERSITET

Formand Claus Egelund,
cle@km.dk

KOLDING FOLKEUNIVERSITET

Koldinghus – forening af slægts-
forskere. Formand Leif Lillesøe,
l.lillesoe@gmail.com
www.slægtsforskning.kolding.dk

VARDE-ØLGOD FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator
Karen Harritso, karenbroede@gmail.com

FOLKEUNIVERSITETET I HADERSLEV

Formand Karl Erik Olesen,
kaeo@haderslev.dk
Administrator Kai Bjørnskov,
kaicb@yahoo.dk
www.folkeuniversitetetihaderslev.dk

GIVE-EGNENS FOLKEUNIVERSITET

Formand og administrator Gunhild
Ørnsholt, gunhild.ornsholt@mail.dk

SYDVESTJYSK FOLKEUNIVERSITET

Formand Erling Petersson
Administrator Katrine Bruun Nielsen,
65504103, fu@fue.sdu.dk
www.fusydvest.dk

AABENRAA FOLKEUNIVERSITET

Formand Anette Jensen,
aneje@km.dk
Næstformand Povl Callesen,
callesenpovl@gmail.com

Religion & filosofi

2221-022

Eftermiddage i Cafe biografen: Filosofiske mesterværker II

— **TID:** 5/9, 6 mandage, kl. 12.30-14.15
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
STED: Cafe biografen, Amfipladsen 13
UNDERVISER: Kasper Lysemose, ph.d. i filosofi, Aarhus Universitet

Filosofien vrimler med tanker udtænkt af historiens mange filosoffer og nedskrevet i et utal af filosofiske værker. Alligevel dukker nogle værker oftere op end andre. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig! Disse filosofiske mesterværker har det med at overleve deres egne fortolkninger og være en udtømmelig kilde til menneskets forsøg på at forstå sig selv og sin verden. Aristoteles bestemmelse af mennesket som 'det talende dyr', Kants kategoriske imperativ og Rousseaus samfundspagt er eksempler på sådanne store tanker i filosofien, som vi ikke bare har bag os, men stadig i høj grad foran os. Bliv indført i – og udfordret af – en perlerække af filosofiens absolutte mesterværker, når Folkeuniversitetet inviterer til en helt ny udgave af rækken om filosofiens mesterværker med Kasper Lysemose. Alle kan deltage, også selvom man har deltaget på det tidligere hold om filosofiens mesterværker.

05/09: Platon: Staten
12/09: Aristoteles: Politikken
19/09: Baruch de Espinoza: Etikken
26/09: Immanuel Kant: Grundlæggelse af sædernes metafysik
03/10: Søren Kierkegaard: Frygt og bæven.
10/10: Hannah Arendt: Menneskets vilkår

2221-085

Store tanker om hverdagslivet

— **TID:** 6/9, 8 tirsdage, kl. 18.30-20.15
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Hvordan forholdt Kierkegaard sig til angst? Hvad siger Bibelen om tilgivelse? Og hvordan har man igennem tiden i filosofien reflekteret over kærligheden? I denne forelæsningsrække stiller en række af landets dygtigste forskere skarpt på otte emner, som ikke er spor hverdagsfjerne, men tæt inde på livet for ethvert menneske. Alle har følt længsel, ære og kærlighed, men hvilke tanker har kloge hoveder gjort sig om disse sjæletilstande gennem tiden? Og kan vi overhovedet bruge deres tanker til at tænke noget om vores dagligdag? Dét og meget mere vil blive belyst i denne spændende og vedkommende forelæsningsrække, hvor hver enkelt forsker forholder sig til sit emne ud fra en filosofisk, teologisk, sociologisk eller idéhistorisk vinkel.

06/09: Kærlighed. Søren Gosvig Olesen, lektor, Københavns Universitet
13/09: Længsel. Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet
20/09: Tillid. Bjørn Rabjerg, adjunkt i religionsfilosofi, Aarhus Universitet
27/09: Angst. Ole Morsing, lektor emeritus i idéhistorie, Aarhus Universitet
04/10: Tilgivelse. Anders-Christian Jacobsen, professor i teologi, Aarhus Universitet
11/10: Ære. Sasja Emilie Mathiasen Stopa, postdoc i teologi, Aarhus Universitet
25/10: Mod. Søren Engelsen, postdoc i sundhedsfremme, RUC
01/11: Omsorg. Jens Erik Kristensen, lic phil. og lektor ved DPU, Aarhus Universitet

Folkeuniversitetets undervisning foregår på Syddansk Universitet på Moseskovvej 49

– MEDMINDRE ANDET ER ANGIVET. SE LOKALE PÅ FUODENSE.DK/ODENSE

Kasper Lysemose underviser på to forelæsningsrækker om filosofi i Cafe biografens bløde biografstole. Før og efter undervisningen kan du nyde mad i den hyggelige cafe.

2221-079

Gå dig klog – filosofisk byvandring

— **TID:** 21/9, 1 onsdag, kl. 15.00-16.45
PRIS: 235 kr.
MØDESTED: Hovedindgangen til kunstbygningen Filosofen, Filosofgangen 30, 5000 Odense C.
UNDERVISER: Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet

Vandring og byliv har for mange filosoffer været både et redskab til at finde ny inspiration og en arena at filosofere i. Filosoffer som Sokrates, Kant, Kierkegaard, Sartre og Rousseau har alle vandret rundt i byens gader for at debattere filosofi med andre af byens borgere for at bevæge tankerne og få sat gang i samspillet mellem krop og sind. Vær med, når Folkeuniversitetet i selskab med filosof Carsten Fogh Nielsen sætter farten ned og drager på filosofisk byvandring. Kom med på en tur rundt i Odense, samtidig med at vi sætter fokus på, hvad byen kan og har betydet for tænkningen. Få indblik i filosofiens grundtanker om byer og vandring i godt selskab. Lær, hvordan du tænker og får idéer på farten. Vær med, når vi filosoferer over, hvordan byer opstår, hvordan byen fungerer som politisk rum, og hvad det vil sige at være fodgænger i den. Lær om samspillet mellem filosofi, natur, kultur, etik, politik, krop og bevægelse på en eftermiddag med tænsom byvandring. Husk at medbringe gode sko til gåturen. Maks. 25 deltagere

2221-057

Meningen med det hele – eksistentialismen genbesøgt

— **TID:** 5/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Jakob Holm, mag.art. i litteraturvidenskab

Vi jagter alle lykken, og nogle finder den i glimt, men vi slipper aldrig for de store spørgsmål. Hvordan skal jeg håndtere min frihed? Hvordan bliver jeg bedre til at tage ansvar for mit liv? Hvordan undgår jeg at leve efter andres forskrifter? I dette weekendkursus om meningen med det hele vil vi forsøge at besvare disse spørgsmål. Med udgangspunkt i filosoffer som Kierkegaard og Sartre vil vi forsøge at finde ind til de væsentligste temaer og begreber fra eksistentialismens brede tradition. Som deltager vil du samtidig få praktiske redskaber til at finde svar på tilværelsens fundamentale spørgsmål: Hvad er meningen med det hele? Vi vil tage afsæt i underviserens bog 'Meningen med det hele' (2018, Kristeligt Dagblads Forlag).

2221-067

Weimarrepublikken – ekstremernes tiår

— **TID:** 19/11, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Claus Christoffersen, bachelor i filosofi og oldtidskundskab

Med Første Verdenskrig bryder 'verden af i går' sammen. Intet sted sker dette så radikalt som i Tyskland – og i særlig høj grad i republikkens politiske og kulturelle centrum: Berlin. I Weimarrepublikken opstår alt det, der hører moderniteten til – fra UFA-film med Asta Nielsen, kabaret og seksuel frigørelse til Bertolt Brecht og Bauhaus-arkitektur. Men samtidig opstår en politisk radikalisering med højrenationalister, nazister og kommunister. Polarisationen og de gamle autoriteters sammenbrud skaber grobund for politikerlede, populisme og modvilje til det etablerede. Ikke mindst i kraft af dette er Weimarrepublikken ikke blot interessant, men også relevant for forståelsen af nogle af vor egen samtids politiske tendenser.

2221-088

Kvinder og kristendom

— **TID:** 19/11, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
STED: Vor Frue Kirke, Sognehuset, Frue Kirkestræde 12B
UNDERVISERE: Marianne Aagaard Skovmand, sognepræst
Vor Frue Kirke, Nyborg. Charlotte Rørth, journalist og forfatter

Hør om fortidens, nutidens og fremtidens kristne kvinder, der har brugt, bruger og vil bruge Bibelen som stille støtte, frihedsbrev og kampskrift. Vi går tilbage til de ældste kilder – både i Bibelen og de skrifter, der ikke kom med – og går tæt på kvindernes betydning og deres hverdag i den tidlige kristendom. Og vi tager et kig på nutiden for at se, om kvinder i dag kan styrkes af teksterne i en tid med bl.a. Me Too. Undervejs stiller vi skarpt på 'Mariaevangeliet' og den nødvendige omfortolkning af Maria Magdalene og spørger, hvorfor Jesus altid viste sig først for kvinderne? Vi finder spor i Bibelen, der hidtil har været skjult for de fleste, og møder de skjulte ledere – kvinderne i kirkens tidlige historie. Marianne Aagaard Skovmand, ph.d. og cand.theol., er sognepræst i Nyborg, forsker, underviser, oversætter og forfatter til kommenterede nyoversættelser af 'Mariaevangeliet' og 'Thomasevangeliet' samt til 'De skjulte ledere – kvinderne i den tidlige kristendom'. Charlotte Rørth er journalist og forfatter til trilogien om at leve med spirituelle oplevelser i et sekulært samfund: 'Jeg mødte Jesus', 'Vi mødte Jesus' og 'Gud, du er jo lige her' samt 'Med rank ryg', om at finde styrke til at være moderne kvinde i kristendommen.

2221-048

Eftertanker: Forskeren og hospitalspræsten om håb

— **TID:** 1/12, 1 torsdag, kl. 18.30-20.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISERE: Mickey Gjerris, lektor i bioetik, Københavns Universitet. Lotte Mørk, hospitalspræst på Rigshospitalet

Det er ikke nemt at være menneske. Der er så meget at forholde sig til, så meget ansvar at løfte, så mange bekymringer og så meget sorg at bære. Både ens egen eksistens og de, som man elskers eksistens, er truet fra begyndelsen af. Livet er udskudt død, som Løgstrup sagde. Og rundt om en kollapse økosystemerne, klimaet bliver forandret og arterne forsvinder i et tempo, så biologerne taler om den 6. masseuddøen. Hvordan kan man i den situation bevare håbet og forstanden uden enten at flygte fra det hele i informationssamfundets strøm af ligegyldigheder eller bukke under for en lurende kynisme, hvor man fornægter selv de glimt af glæde, der måtte komme på ens vej, fordi man kun alt for godt ved, at de kun er korte glimt? Det er spørgsmål som disse, som hospitalspræsten Lotte Mørk og etikeren Mickey Gjerris har sat hinanden og publikum stævne for at tale sammen om. Ikke for at få ret, men for at blive klogere på, hvordan man kan leve sit liv på en måde, så man på én gang ser virkeligheden i øjnene og tør tage imod sit liv med glæde og taknemmelighed. Konceptet 'Eftertanker' er en aften i eftertænkksomhedens tegn, hvor to eksperter inviterer til en samtale om et bestemt emne med udgangspunkt i hver deres faglighed.

2311-003

Eftermiddage i Cafe biografen: En indføring i Nietzsches 'Moralens genealogi'

— **TID:** 31/1, 5 tirsdage, kl. 12.30-14.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
STED: Cafe biografen, Amfipladsen 13
UNDERVISER: Kasper Lysemose, ph.d. i filosofi, Aarhus Universitet

Hvorfor har vi de værdier, vi har? Hvad er godt? Hvad er ondt? Sådan har moralfilosofien spurgt igen og igen. Kedelige spørgsmål, mente Nietzsche. Og de efterfølgende værdidebatter har mest tjent til at forhindre en egentlig undersøgelse af moralen. En sådan undersøgelse ville kræve, at man begyndte at filosofere med hammeren, som Nietzsche udtrykte det. Med sin såkaldt genealogiske metode stillede Nietzsche derfor en ny type mere hårdtslående spørgsmål: Hvorfor har vi de værdier, vi har? Hvem har haft brug for at skabe dem? Og hvad er de siden hen blevet anvendt til? Hermed vovede Nietzsche sig dybere ned i undergrunden af vores tradition end nogen tidligere tænker. Ja, i sidste ende helt ned til spørgsmålet om, hvordan det overhovedet er lykkedes at opdrætte et væsen som mennesket, dette "interessante dyr". I forelæsningsrækken følger vi Nietzsche ad moralgenealogiens forviklede og farlige stier og får en grundig indføring i et af hans betydeligste værker.

31/01: Indføring: Nietzsches tænkning
07/02: Moralens genealogi, 1. del: Herre- og slavemoral
14/02: Moralens genealogi, 2. del: Skyld og dårlig samvittighed
21/02: Moralens genealogi, 3. del: Asketiske idealer
28/02: Afslutning: Zarathustras have

2311-021

Et menneske af kvalitet

— **TID:** 11/4, 7 tirsdage, kl. 18.30-20.15
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

"Du har altid været rig, køn, og i super god form. Hvor er det dog imponerende, at du har mere end 450 venner på Facebook. Og hvilken IQ! Skål for dig og tillykke med dagen!" Er det de kvaliteter, vi håber, at venner og familie fremhæver under skåltaler til vores runde fødselsdage? Eller er det noget helt andet, vi sætter pris på ved andre – og håber andre ser i os? Siden antikken har filosoffer, teologer og tænkere funderet over menneskelivets værdi. De har overvejet, hvilke dyder vi bør stræbe efter. Både for at skabe gode relationer til kollegaer, venner, kærestes og familie, men også som fundamentet til et samfund, vi har lyst til at dele med hinanden. I en moderne verden: Hvad kendetegner et menneske – af kvalitet?

11/04: Dannelse. Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet
18/04: Myndighed. Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet
25/04: Empati. Søren Engelsen, postdoc i sundhedsfremme, RUC
02/05: Venskab. Søren Gosvig Olesen, lektor, Københavns Universitet
09/05: Mod. Søren Engelsen, postdoc i sundhedsfremme, RUC
16/05: Kærlighed. Marianne Børch, dr.phil. i engelsk litteratur, Syddansk Universitet
23/05: Humor. Anne Engedal, cand. mag. i filosofi med speciale i humor

Vov at vide! Et kig ind i forskningens forunderlige verden

Vær med i efteråret, når det traditionsrige Vov at vide! præsenterer nogle af landets mest excellente forskere. På én aften vil du komme vidt omkring i den fascinerende forskning, når forskerne fortæller om deres originale projekter. Læs mere på de følgende sider.

DANMARKS FRIE
FORSKNINGSFOND

Danmarks Frie Forskningsfond

Originale forskningsidéer er med til at skabe ny viden og er fundamentet for fremtidens samfund. Hvert år udvælger og støtter Danmarks Frie Forskningsfond nogle af de mest originale forskningsidéer. Konkurrencen om midlerne er hård, og Sapere Aude-forskningsledere er blandt de bedste, som får bevilling til deres projekter til gavn for samfundet som helhed.

Mød fire Sapere Aude-forskningsledere, som hver især udøver banebrydende forskning.

Glukagon er afgørende for et normalt blodsukker, men har også en række andre endnu ukendte funktioner for vores krop. Nicolai J. Wewer Albrechtsen arbejder på at forstå glukagons signalveje for at få ny indsigt i hormonets virkninger samt dets rolle i en række metaboliske sygdomme.

Værdsættes H.C. Andersens eventyr for deres universelle temaer? Eller er oversættelserne tilpasset kulturelle forskelle? Torsten Bøgh Thomsen følger Danmarks kendteste forfatter fra de første europæiske oversættelser til global udbredelse for at undersøge, hvordan kulturen og sproget har udviklet sig.

Flere patienter bliver i dag tilbudt individualiserede behandlinger. Håbet er at mindske overbehandling og dermed udgifterne til medicin. Men de nye, målrettede behandlinger er ressourcekrævende. Sarah Wadmann undersøger, hvad en mulig nødvendig prioritering vil betyde for patienternes adgang til behandling.

Dyrs (og menneskers) stofskifte er tæt forbundet med deres kropsstørrelse. Men det er stadig et ubesvaret spørgsmål, hvorfor stofskiftet ikke ændres lige meget med størrelsen på tværs af arter. Tommy Norin forsøger at finde svaret ved at sammenligne forskellige fiskearter, med et nyt fokus på variation imellem individer.

Vov at vide! Et kig ind i forskningens forunderlige verden

— **TID:** 27/10, 1 torsdag, kl. 18.30-20.35
PRIS: 50 kr. inkl. et glas vin i pausen
STED: Skulptursalen, Kunstmuseum Brandts, Amfipladsen 7
 5000 Odense C

Sapere Aude! "Hav mod til at bruge din egen forstand!" Sådan lyder en af oplysningstidens mest kendte sætninger formuleret af Immanuel Kant i 1783. Denne aften kigger vi dog ud i fremtiden, når nogle af Danmarks bedste forskere præsenterer den nyeste forskning – Vov at vide! Hvert år støtter Danmarks Frie Forskningsfond forskere, der står bag de mest originale og banebrydende idéer. Vi har samlet et hold af disse forskere denne aften. Vi får et unikt indblik i menneskene bag tankerne og laver et nedslag på nogle vigtige spørgsmål inden for forskningens forunderlige verden i dag.

PROGRAM FOR AFTENEN:

- 18.30: Velkomst** ved Danmarks Frie Forskningsfond og Sanne Gram Fadel, udlandsredaktør, DR
- 18.35: Hormonet glukagons betydning for sundhed og sygdom.** Nicolai J. Wewer Albrechtsen, lektor i hormonforskning og læge, Københavns Universitet og Rigshospitalet og Bispebjerg & Frederiksberg Hospitaler
- 18.50: H.C. Andersen som verdenslitteratur.** Torsten Bøgh Thomsen, lektor ved H.C. Andersen Centret, Syddansk Universitet
- 19.05: Forskersamtale.** Sanne Gram Fadel i samtale med Nicolai J. Wewer Albrechtsen og Torsten Bøgh Thomsen
- 19.25: Pause med vin**
- 19.45: Personlig medicin – hvilke prioriteringsdilemmaer opstår?** Sarah Wadmann, seniorforsker, cand.scient.san.publ., ph.d., VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd
- 20.00: Fra mus til elefant – sammenhængen mellem stofskifte og kropstørrelse.** Tommy Norin, seniorforsker i dyrefysiologi, Danmarks Tekniske Universitet
- 20.15: Forskersamtale.** Sanne Gram Fadel i samtale med Sarah Wadmann og Tommy Norin
- 20.35: Tak for i aften**

Danmarks Frie Forskningsfond

- Støtter forskning inden for alle videnskabelige hovedområder.
- Består af 75 rådsmedlemmer og 9 bestyrelsesmedlemmer, som alle er udpeget på baggrund af deres høje faglige viden og kompetence.
- Uddeler hvert år ca. 1,5 mia. kr. til forskning.
- Har hjemmesiden: dff.dk
- Er aktiv på: [Twitter](#) [LinkedIn](#) [Facebook](#)

Arkæologi & historie

2221-076

Bøssernes Danmarkshistorie

- **TID:** 1/9, 1 torsdag, kl. 18.30-20.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVISERE: Anders Larsen, cand.mag. og forfatter.
Lars Henriksen, forperson for Copenhagen Pride og forfatter

Lars Henriksen og Chantal Al Arab fortæller fra 'BØSSERNES DANMARKSHISTORIE 1900-2020' Om pionerer, provokatører og politiefterforskning. Om karavaner, kærlighed og camp. Om ligestilling, lovgivning og loyalitet. Om fejring, frihed og fiskeletter. Om danseforbud, drags og døden som dagligdag. Om hemmeligheder, håb og homofobi. Om sømænd, sex og sammenhold. Om ekstase, ensomhed og eksperimenter. Om før, nu og fremtiden. Lars Henriksen (f. 1970) er forperson for Copenhagen Pride, lærer, operasanger og forhenværende landmand. Chantal Al Arab er hele Danmarks nyligt fraskilte 43-årige, der af og til optræder i skikkelse af historikeren Anders Larsen (f. 1984).

Mød Lars Henriksen og Chantal Al Arab til en aften om 'Bøssernes Danmarkshistorie'.

2221-129

Det gamle Ægypten

- **TID:** 17/9, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Kim Ryholt, professor i ægyptologi, Københavns Universitet

For over 5.000 år siden opstod et af verdens ældste riger: Det gamle Ægypten. Det eksisterede i næsten 3.000 år og var centrum for en blomstrende kultur, som man stadig kan se tegn på i dag. De fleste af os tænker på pyramiderne, Nilen, faraoer og mumier, men kulturen rummede meget mere end det. Tag med på en rejse gennem oldtidens Ægypten, og bliv klogere på den særlige kultur, der herskede i det gamle rige og på hvilken betydning, det har haft for historien. Professor Kim Ryholt, der deltager i udgravninger og er ansvarlig for et internationalt forskningsprojekt om folkelige papyri, indvier dig i væsentlige fund gjort i oldtidsmanuskripterne – lige fra dramaerne, der udspillede sig under dynastierne, og til de oldægyptiske fortællinger.

2221-030

Formiddage i Cafe biografen: Rejsen mod Europa. Fra Romerriget til det 21. århundrede

- **TID:** 22/9, 8 torsdage, kl. 10.00-11.45
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.
STED: Cafe biografen, Amfipladsen 13
UNDERVISER: Jakob Danneskiold-Samsøe, fil. dr. i historie og videnskabshistorie

De fleste af os har en forestilling om Europa. Ikke bare som et kontinent, men som en eller anden form for kulturel enhed, der adskiller os fra Mellemøsten, Afrika, USA og resten af verden. Også selv om vi ikke er bundet sammen af ét fælles sprog, men af snesevis af modersmål. I forelæsningsrækken undersøger vi, hvorvidt forestillingen om "det europæiske" er en myte eller kan underbygges historisk. Vi følger Europas udvikling fra Romerriget til det 21. århundrede og besvarer dermed også spørgsmålet om, hvordan Europa kom til at dominere resten af verden økonomisk og kulturelt. Undervejs kommer vi bl.a. forbi Romerriget, korstog, bogtrykkerkunst, humanisme, opdagelser og kolonier, oplysningstid, industrialisering og verdenskrige. Det er en lang og svimlende rejse, vi skal ud på! Vi gør opmærksom på, at forelæsningerne foregår i en biograf. Der er derfor ikke borde, og belysningen er dæmpet.

- 22/09: Før Europa: Europas geografi. De første folk og civilisationer. I skyggen af Romerriget
- 29/09: Udkantsområdet Europa: Kristendommen. Vesten og Byzans. De store omvæltninger
- 06/10: Dommedag og ekspansion: Korstog og generobring. De store opdagelser.
- 13/10: Europas vidensrevolution: Universiteter. Bogtrykkerkunst. Humanisme. Videnskab
- 27/10: Jernets århundrede: Slavehandel. Kolonier. Trediveårskrigen
- 03/11: Revolution og oplysningstid: Drømmen om det rationelle samfund
- 10/11: Industrialisering: Massesamfundet. Social uro. Nye fællesskaber
- 17/11: Rædslernes århundrede: Fascisme og kommunisme. To verdenskrige. Jerntæppet. Det europæiske projekt. Europas fremtid i en global verden

2221-089

Verdenshistorien

- **TID:** 28/9, 7 onsdage og 1 torsdag, kl. 19.00-20.45
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Verdenshistorien handler om kulturmøder. Gennem mødet med andre stammer, folkeslag, stater og imperier har vi udviklet os. Civilisationer er i en evig vekslen opstået, vokset og har domineret deres naboer eller endda hele verdensdele. Sejrherrene skriver for det meste historien, og det er eftertidens opgave at udlægge den på bedste vis. I denne forelæsningsrække vil vi tage dig med på en rejse til nogle af de største civilisationer i menneskets historie og undervejs berette om deres storhed, fald og undergang.

- 28/09: Oldtidens store civilisationer. Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNord
- 05/10: De ekspanderende civilisationer – Hellas, Persien og Romerriget. Karen Rørby Kristensen, ph.d. i antikhistorie
- 26/10: Muslimske imperier. Jørgen Bæk Simonsen, lektor og dr.phil. i islamstudier, Københavns Universitet
- 03/11: Europa i middelalderen og renæssancen. Steffen Heiberg, mag.art. OBS! Forelæsningen foregår på en torsdag
- 09/11: Præcolumbianske imperier i det gamle Mexico og Peru. Jesper Nielsen, lektor i Indianske sprog, Københavns Universitet
- 16/11: Opdagelser og kolonisering. Niels Brimnes, lektor, ph.d.
- 23/11: Kinesiske stormagter. Bent Nielsen, lektor i Kinas civilisation og kultur
- 30/11: Det korte 20. århundrede - verdenskrige, ideologier og kold krig. Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNord

2221-134

2. Verdenskrig: Krigen på Østfronten 1941-1945

- **TID:** 8/10, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Martin Amitsbøll Husted, cand.mag. i filosofi, samfundsfag og historie

Ved daggry den 22. juni 1941 indledte det nazistiske Tyskland invasionen af Sovjetunionen med 'Operation Barbarossa'. Konflikten udviklede sig fra første dag til et frontalt sammenstød mellem to totalitære systemer, to tyranner, to af verdens mest magtfulde nationer, der i fire lange år var fastlåst i en ubarmhertig og desperat kamp, der blev den hårdeste, længste og blodigste i Anden Verdenskrig. Hør den militærhistoriske fortælling om krigen i øst i perioden 1941-1945 – fra de indledende og katastrofale nederlag for Den Røde Hær, over belejringen af Leningrad og vendepunkterne ved Stalingrad og Slaget ved Kursk til krigens afslutning i Berlins ruiner.

Få undervisning i Cafe biografen

NU KAN DU BLIVE KLOGERE I BIOGRAFEN. VI HAR FIRE FORELÆSNINGSRÆKKER PÅ PROGRAMMET. LÆS MERE PÅ S. 18, 20, 25 OG 30.

2221-028

Den lyse middelalder

— **TID:** 26/10, 6 onsdage, kl. 18.00-19.45
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
UNDERVERISER: Brian Patrick McGuire, professor emeritus i middelalder-historie, Roskilde Universitet

Middelalderen er bedre end man tror. Den gængse opfattelse af den mørke middelalder afspejler eftertidens behov for at fremhæve den moderne tid som lys og venlig. Men efter det tyvende århundredes mange mareridt kan middelalderen fremstå som en lysets tid. Vi er alle efterkommere af middelalderens verden. I denne række af foredrag bliver du introduceret til, hvordan Europa og Danmark blev til, hermed også hvilken stor betydning middelalderen fik for den moderne verden.

- 26/10: Fra antik til middelalder: 500-700. Redningen af den gamle kultur og etableringen af en ny kristendom**
- 02/11: Fra invasioner til et nyt håb: 700-1000. Vikingerne indgår i en kristen kultur og Europa får en ny kejser**
- 09/11: Vendepunktet: 1000-1100. Kirkens første middelalderreformation og danskerne får en helgen**
- 16/11: Vækstens århundrede 1100-1200. Endnu en middelalderreformation. Danskernes konge af Guds nåde**
- 23/11: Opgøret mellem konger og præster 1200-1300. Kirkekamp, kætterforfølgelse og en ny spiritualitet**
- 30/11: Senmiddelalderens kriser og kulturblostring 1300-1500. En sidste middelalderreformation. En verden rejser sig fra pesten**

2221-135

Historien om Danmarks dronninger

— **TID:** 3/11, 6 torsdage, kl. 18.45-20.30 og 1 onsdag, kl. 19.00-20.45
PRIS: 895 kr., studerende 450 kr.

I forelæsningsrækken går vi i dybden med alle de danske kvinder, der har været tæt på den royale magt gennem tiden. Indtil det 20. århundrede var kvinder som regel udelukket fra den politiske sfære. En delvis undtagelse var fyrstehofferne, hvor kvinder som ægtefæller til regerende fyrster og mødre til tronarvinger kunne komme i besiddelse af en vis politisk position og autoritet. Under den danske enevælde mellem 1660 og 1848 var kongen understøttet med al lovgivende, udøvende og dømmende magt. Men hvilken politisk rolle havde dronningerne i dette system? Dronningerne var i reglen kommet til landet som led i politisk arrangerede ægteskaber og måtte ofte se sig ydmygede og tilsidesatte til fordel for kongelige elskerinder. Men som døtre af politisk betydningsfulde udenlandske fyrster kunne de opnå en vis sikkerhed, ligesom deres stilling som kongens ægtefælle og tronarvingens moder gav dem en uantastelig position. Og i tilfælde af svaghed i ledelsen af enevoldsstaten samledes modstandere af den herskende magtklike omkring dronningen, der derved automatisk fik en politisk rolle tillagt, hvad enten hun ville det eller ej. I denne forelæsningsrække ser vi på danske dronningers rolle som fyrster og kendte danske dronninger gennem tiden.

- 03/11: Dronninger og hoflivet gennem 1000 år.** Michael Bregnsbo, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 09/11: Margrethe Sambiria og Agnes af Brandenburg.** Thomas Heebøl-Holm, lektor i historie, Syddansk Universitet. OBS: Forelæsningen foregår på en onsdag.
- 17/11: Margrethe I.** Vivian Etting, museumsinspektør og seniorforsker i middelalder, renæssance og numismatik på Nationalmuseet
- 24/11: Elisabeth af Habsburg.** Lars Bisgaard, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 01/12: Juliane Marie af Braunschweig-Wolfenbüttel og Caroline Mathilde af Storbritannien.** Michael Bregnsbo, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 08/12: Louise af Hessen-Kassel.** Michael Bregnsbo, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 15/12: Margrethe II.** Steffen Heiberg, mag.art.

2221-097

Jerusalems historie

— **TID:** 5/11, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVERISER: Anders-Christian Jacobsen, professor i teologi, Aarhus Universitet

Denne temadag skal vi undersøge Jerusalems historie fra den tidligste tid til nutiden, men vi skal også beskæftige os med menneskers syn på Jerusalem, sådan som de kommer til udtryk i Bibelen, i de tidlige kristne historieværker, i pilgrimenes og korsfareres beretninger om byen, og i nutidens rapporter om etniske og religiøse konflikter med Jerusalem som centrum. Den historiske virkelighed påvirker menneskers forestillinger om Jerusalem, men omvendt påvirker synet på Jerusalem i høj grad også historien. Måske har vi været i Jerusalem engang. Måske kommer vi dertil i fremtiden. Det er ikke det afgørende. Det afgørende er, at vi alle har relationer til og forestillinger om Jerusalem – både det jordiske og det himmelske.

2221-102

Har kvinder en historie?

— **TID:** 14/11, 5 mandage, kl. 18.45-20.30
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.

Læser man om krige, erobringer, togter, kongemagt, kriser og revolution er det ikke ofte, at en kvinde spiller hovedrollen. Men hvorfor egentlig ikke? Kvinder har jo også spillet en rolle i disse begivenheder og udviklinger. I de senere år er vi blevet mere opmærksomme på, hvem der får lov til at blive nævnt i historiebøgerne. I denne række af oplæg vil fem eksperter præsentere deres forskning i kvindernes historie. For hvem er historien egentlig for, hvis kun halvdelen er repræsenteret? Vi skal høre om kulturens kvinder, erhvervslivets kvinder, magtens kvinder og nutidens kvindekamp med afsæt i udvalgte personer.

- 14/11: Overblikforelæsning: Har kvinder en historie?** Lone Kølle Martinsen, ph.d. i historie, seniorforsker, Grundtvig Centeret Aarhus Universitet
- 21/11: Magtens kvinder.** Carsten Jahnke, lektor i historie, Københavns Universitet
- 28/11: Kvinder i krig – modstandskvinden Jutta Graae.** Trine Engholm Michelsen, ph.d. og forfatter
- 05/12: Inuitkvindens liv – Arnarulunnguaq og den femte Thuleekspedition.** Ivalo Katrine Birthe Foget Olsvig, cand.mag. i Grønlandske og Arktiske Studier, konsulent og foredragsholder
- 09/01: 150 års kvindekamp.** Astrid Elkjær Sørensen, postdoc i historie, Aarhus Universitet

Hvem får lov til at blive nævnt i historiebøgerne? Hør fem eksperter bud på kvindernes historie i forelæsningsrækken Har kvinder en historie?

2221-116

Union eller undergang

— **TID:** 28/11, 1 mandag, kl. 18.30-20.15
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVERISER: Rasmus Glenthøj, lektor, ph.d., Syddansk Universitet. Morten Nordhagen Ottosen, lektor i historie, Forsvarets højskole/Krigsskolen i Oslo

I 1864 erklærede en af tidens største statsmænd sig for "meget stærk skandinav". Ordene var Otto von Bismarcks. Den preussiske politiker forenede Tyskland og var også parat til at samle Skandinavien. Det samme var Napoleon III og dronning Victoria. 1800-tallets tankegang var, at Europa naturligt ville få færre, men større stater, som det skete for Italien og Tyskland, hvis talrige stater blev forenet gennem krig. Derfor måtte små nationer enten forene sig eller gå under. Frygten for undergang fik radikale revolutionære, fremtrædende politikere og kongelige til at stræbe efter at samle Sverige, Norge og Danmark i en union. På trods af konkrete forfatningsudkast og hemmelige forhandlinger blev skandinavismen aldrig virkelighed. Det har fået historikere til at afskrive den som en sværmerisk fantasi, mens de har set de tre skandinaviske nationalstater som historiens uundgåelige afslutning. I forelæsningen om Union eller undergang fortæller vi en helt anden historie og viser alvorlige planer om statskup, krig, bortførelse af den danske kongefamilie, revolution og indsættelse af Sverige og Norges konge på den danske trone. Forelæsningen tager udgangspunkt i bogen 'Union eller undergang' (GADS Forlag, 2021), som lektor i historie Rasmus Glenthøj og lektor i historie Morten Nordhagen Ottosen sammen har skrevet. Er man tilmeldt forelæsningen får man mulighed for at købe bogen med 20% rabat. Information om køb af bog følger ved tilmelding.

2311-013

Korstogene

— **TID:** 11/3, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVERISER: Kurt Villads Jensen, professor i historie, Stockholms Universitet

Da Pave Urban 2. holdt sin berømte tale i Clermont i 1095 blev det startskuddet til en række pilgrims- og militære ekspeditioner – bedre kendt som korstogene. Over de næste ca. 200 hundrede år drog mange fyrster, riddere og jævne folk til det hellige land for at befri det fra muslimernes herredømme. Nogle ønskede at opnå aflad, mens andre havde bagvedliggende økonomiske og politiske motiver. Hør professor Kurt Villads Jensen skildre de vigtigste korstog i både Europa og Mellemøsten og få forklaret deres historiske betydning.

VED UNDERVISNING PÅ SYDDANSK UNIVERSITET

Gratis: Vi serverer en kop kaffe/te pr. person på hverdagsaftener

Kunst, arkitektur & design

2221-103

Kunstøen Fyn rundt

— **TID:** 13/9, 3 tirsdage og 1 onsdag, første gang kl. 10.00-11.30, de øvrige tre gange kl. 10.30-12.00.
PRIS: 635 kr. inkl. entré til udstillingerne.
STED: På de fire museer (se program nedenfor).

De fire fynske kunstmuseer Brandts, Johannes Larsen Museet, Faaborg Museum og CLAY Keramikmuseum byder i efteråret på store kunstoplevelser. Som deltager i forløbet 'Kunstøen Fyn rundt' kommer du tæt på udstillingerne og kunstnerne, når de museumsinspektører, der har arbejdet på udstillingen i månedsvis, giver en eksklusiv omvisning. Maks. 25 deltagere.

- 13/09 kl. 10.00: Harald Giersing – modernismens fortællinger.** Sofie Olesdatter Bastiansen, museumsinspektør, Faaborg Museum
- 21/09 kl. 10.30: Alhed Larsen 150 år.** Malene Linell Ipsen, museumsinspektør ved Johannes Larsen Museet. Jeppe Priess Gersbøll, leder, Johannes Larsen Museet. OBS! Foregår på en onsdag
- 27/09 kl. 10.30: Toulouse Lautrec og stjernerne fra Montmartre.** Linnea Mølbak Szilas, museumsinspektør, Kunstmuseum Brandts
- 11/10 kl. 10.30: Willumsen, Gauguin, Lilja. Mellem myte og virkelighed.** Christina Rauh Oxbøll, museumsinspektør ved CLAY Keramikmuseum

Udsnit af
Rhododendron,
oliemaleri af Alhed
Larsen fra Johannes
Larsen Museets
aktuelle udstilling.
Besøg udstillingen på
Kunstøen Fyn rundt.

2221-153

Kunstøen Fyn rundt (ekstra hold)

— **TID:** 13/9, 3 tirsdage kl. 15.00-16.30 og 1 onsdag, kl. 14.00-15.30
PRIS: 635 kr. inkl. entré til udstillingerne.
STED: På de fire museer (se program nedenfor).

- 13/09 kl. 15.00: Harald Giersing – modernismens fortællinger.** Sofie Olesdatter Bastiansen, museumsinspektør, Faaborg Museum
- 21/09 kl. 14.00: Alhed Larsen 150 år.** Malene Linell Ipsen, museumsinspektør ved Johannes Larsen Museet. Jeppe Priess Gersbøll, leder, Johannes Larsen Museet. OBS! Foregår på en onsdag
- 27/09 kl. 15.00: Toulouse Lautrec og stjernerne fra Montmartre.** Linnea Mølbak Szilas, museumsinspektør, Kunstmuseum Brandts
- 11/10 kl. 15.00: Willumsen, Gauguin, Lilja. Mellem myte og virkelighed.** Christina Rauh Oxbøll, museumsinspektør ved CLAY Keramikmuseum

Odense Adelige Jomfrukloster ligger midt i byen på Albani Torv. Folkeuniversitetet har to forelæsningsrækker i den røde bindingsværksbygning.

2221-087

Kunst som terapi – magien ved at se på kunst

— **TID:** 14/9, 5 onsdage, kl. 18.30-20.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
STED: Odense Adelige Jomfrukloster, Albani Torv 6
UNDERVISER: Dea Schou, ph.d. i kunsthistorie, Syddansk Universitet

Kunst har en særlig evne til at skabe billeder og fortællinger om livets grundlæggende spørgsmål og udfordringer: kærlighed, lykke, sorg og smerte. I øjeblikket er der et fokus på brugen af kunst i behandlingstilbud, men alle mennesker kan øge deres livskvalitet og berige deres liv ved at opleve kunst. I forelæsningsrækken sætter vi fokus på, hvordan oplevelsen og skabelsen af kunst kan gøre os alle i stand til at leve et mere meningsfuldt liv. Undervejs vil vi både se på, hvordan kunstnere selv benytter den kunstneriske praksis som terapi, og hvordan vi som iagttagere af kunst kan bruge kunsten til at blive klogere på forskellige dilemmaer og problemer, vi møder i den moderne verden. Vi skal se på kunst fra renesansen, romantikken, impressionismen, ekspressionismen, surrealismen og på samtidskunst.

- 14/09: Terapeutisk kunst: En introduktion til feltet.**
- 21/09: Når kunstneren bruger kunst som terapi:** Ernst Ludwig Kirchner, Else Alfeld, Niki de Saint Phalle, Louise Bourgeois, Kusama
- 28/09: Hvordan kunst kan sætte billeder på vores følelser:** C. D. Friedrich, Ludwig Meidner, Chardin
- 05/10: 'Det hele menneske':** Otto Dix, André Masson, Rita Kerrn-Larsen, Elina Brotherus, Robert Mapplethorpe, Tracey Emin
- 12/10: Selvudvikling gennem kunst:** Anna Ancher, Berthe Morisot, Pierre Bonnard, Giotto, Piero della Francesca

2221-100

Formiddage i klosteret: Kunsthistorien fra fem forskellige vinkler

— **TID:** 4/10, 5 tirsdage, kl. 10.00-11.45
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
STED: Odense Adelige Jomfrukloster, Albani Torv 6
UNDERVISER: Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie

I denne forelæsningsrække kommer vi vidt omkring i kunsthistorien via fem temaer, der er blevet skildret på forskellige måder af mange forskellige kunstnere fra antikken til i dag. Vi bevæger os fra hyrdeidyl og grønne skove til klimakrise og storbyspleen, og vi kommer omkring Eros' leg med menneskenes følsomme hjerter, ind i galeanstalten og ned i graven. Vi kommer til at kigge på alt fra antikke vasemalerier til skulpturer, konceptuel installationskunst og malerier.

- 04/10: Naturen**
- 11/10: Byen**
- 25/10: Galskaben**
- 01/11: Kærligheden**
- 08/11: Døden**

Tilmeld dig
Folkeuniversitetets
nyhedsbrev på
[fuodense.dk/
nyhedsbrev](https://fuodense.dk/nyhedsbrev)

2221-005

Kunsthistoriens største outsiders

— **TID:** 25/10, 7 tirsdage og 1 torsdag, kl. 18.30-20.15
PRIS: 995 kr., studerende 495 kr.

Igenem kunsthistorien har der altid være outsiders. Kunstnere, der ikke passede ind i tidens normer, eller som gjorde oprør mod den gode smag, mod samtidens kunstforståelse. Måske var de outsiders i samfundet pga. køn, klasse eller etnicitet, eller de blev ikke anerkendt, fordi de gjorde noget helt nyt med kunsten, som omgivelserne endnu ikke forstod. Men ofte har disse outsiders været med til at skubbe kunsten i nye retninger. Mange nåede ikke at få anerkendelse i deres egen levetid, men står i dag som nogle af de største kunstnere, vi kender. I denne forelæsningsrække går vi i dybden med kunsthistoriens forskellige perioder og hører om alle dem, der var udenfor i deres egen tid, både i og uden for Danmark. Kom med på en spændende tidsrejse, og hør om alle de største outsiders igennem kunsthistorien.

- 25/10:** **Sofonisba Anguissola, Lavina Fontana og andre kunstnerkvinder (1500-1600).** Gitte Tandrup, kunsthistoriker
- 01/11:** **Maria Sibylla Merian (1647-1717).** Mathilde Teglgaard Nielsen, cand. mag. i kunsthistorie
- 08/11:** **Europæiske outsiders – internationalt udsyn i en nationalromantisk tid: Ditlev Blunch, L.A. Schou, Elisabeth Jerichau Baumann m.fl. (ca. 1830-1880).** Birgitte Zacho, kunsthistoriker
- 15/11:** **Kristian Zarthmann – en queer kunstner (ca. 1880-1917).** Tea Baark Mairey, kunsthistoriker
- 22/11:** **Insidere og outsiders – kampen om den franske Salon: Gustave Courbet, Édouard Manet, Alexandre Cabanel, A.W. Bouguereau m.fl. (ca. 1850-1900).** Birgitte Zacho, kunsthistoriker
- 01/12:** **Hilma af Klint (1862-1944) og Franciska Clausen (1899-1986).** Mathilde Teglgaard Nielsen, cand.mag. i kunsthistorie. OBS! Forelæsningen foregår på en torsdag
- 06/12:** **Køn, identitet og oprør i mellemkrigstidens kunst: Hannah Höch, Claude Cahun m.fl. (ca. 1916-1944).** Amalie Grubb Martinussen, cand.mag. i kunsthistorie. OBS! Foregår på en torsdag.
- 13/12:** **Outsidere, dissidenter og kommunister: Danske kunstnere i kold krig, 1945-1991.** Kristian Handberg, adjunkt i kunsthistorie, Københavns Universitet

2221-068

Formiddage i Cafe biografen: Nye motiver og symboler i kunsten

— **TID:** 7/11, 6 mandage, kl. 10.00-11.45
PRIS: 795 kr., studerende 395 kr.
STED: Cafe biografen, Amfipladsen 13
UNDERVISER: Mathilde Teglgaard Nielsen, cand.mag. i kunsthistorie

Hvorfor er gudinden Venus et så yndet motiv i kunsten, og hvad betyder hendes attributter, fx muslingeskallen, rosen, duen og delfinen? Hvorfor opstår blomstermaleriet i 1600-tallet, og hvilke betydninger lægger kunstnerne i billederne? Hvad har leen, timeglasset og vinger med døden at gøre, og hvordan afspejler skiftende tiders kunstneriske fremstillinger af døden synet på livet? Det vrirler med fortællinger, figurer, attributter og andre symboler i kunsten, og det kan ofte berige kunstoplevelsen at kunne afkode, hvem der er hvem, hvad der foregår og opdage motivets dybere betydning. Vi stiller skarpt på nogle af kunsthistoriens mest brugte motiver og symboler over seks formiddage i Cafe biografen.

- 07/11:** **Lys og mørke**
14/11: **Venus**
21/11: **Blomster**
28/11: **Magt**
05/12: **Død**
12/12: **Melankoli**

2221-023

Dragende mørke – Caravaggio, Rembrandt, Goya og andre mestre af mørket

— **TID:** 12/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Mathilde Teglgaard Nielsen, cand.mag. i kunsthistorie

Hvad sker der, når lyset er begrænset eller næsten totalt fraværende? Hvad kan mørket, som lyset ikke kan? Vi kaster lys på mørket som motiv i malerkunsten – et motiv, der undertiden rummer en symbolsk meddelelse om det onde, kaos og døden. Nattescener hører til sjældenhederne i malerkunsten før barokken. Her bliver natten og mørket til gengæld flittigt dyrket og udforsket af blandt andre Caravaggio, Velázquez og Rembrandt. Også 1800-tallets romantikere som Turner, Friedrich og Goya så maleriske muligheder i mørket – som en kilde til sublime oplevelser, og fra den tidlige modernisme og frem sænker mørket sig med jævne mellemrum over kunsten – det sker fx hos van Gogh og de danske "mørkemalere".

Tag med til temalørdag om Art nouveau – skønheden og det gode liv, hvor du blandt andet kan høre om Gustav Klimt.

2221-084

Færøsk bibelhistorie i verdenskunstens perspektiv

— **TID:** 19/11, 1 lørdag, kl. 10.00-15.00
PRIS: 425 kr., studerende 225 kr.
STED: Odense Adelige Jomfrukloster, Albani Torv 6
UNDERVISER: Nils Ohrt, mag.art. i kunsthistorie og fhv. museumsdirektør, Færøernes Kunstmuseum

I 2013 skabte den færøske kunstner Edward Fuglø ti cirkelrunde og bemalede trærelieffer til op-hængning i Christianskirken i Klaksvig, Færøernes største kirke. Motivet er scener fra Jesu liv – fra bebudelsen til himmelfarten. Den store historie får dog samtidig følge af den lille og lokale, idet der i reliefferne indgår en række brugsgenstande, der henviser til Klaksvig og menneskeskæbner herfra. Relieffernes stil er "bibelhistorisk" med inspiration fra det tidlige italienske renaæssancemaleri, men de udgør også et stykke samtidskunst ved deres abstrakte indslag, de indsatte "readymades" og citater fra kunstens historie. Edward Fuglø fortæller ikke blot Jesu historie på sin egen måde, men trækker også på fortællingernes traditionelle udformning i kristen kunst. Det er denne færøske bibelhistorie – på én gang medrivende og underfundig – der bliver præsenteret i temadagens to foredrag. Nils Ohrt er forfatter til bogen 'Mellem Færøerne og maleriet'.

2221-029

Art Nouveau – skønheden og det gode liv

— **TID:** 26/11, 1 lørdag, kl. 10.00-16.00
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.
UNDERVISER: Mathilde Teglgaard Nielsen, cand.mag. i kunsthistorie

Art Nouveau er en bevægelse inden for kunst, arkitektur og kunsthåndværk i perioden 1890-1910. Den fik mange navne. Herhjemme kaldte vi den Skønvirke, i Tyskland kaldte de den for Jugendstil. Art Nouveau var en reaktion på samtidens (mis)brug af tidligere historiske stilarter, historicisme, ligesom bevægelsen var en reaktion på industriens masseproducerede, sjælløse og tarvelige produkter. Arkitekter, kunstnere, håndværkere og industriens folk skulle arbejde sammen om at skabe en Ny Kunst, en helt moderne stil. Ambitionen var, at kunst og skønhed skulle gennemtrænge dagliglivet og højne menneskers livsglæde og identitetsfølelse. Art Nouveau er arkitektur, malerier, smykker, plakater, metronedgange, møbler, glaskunst, tekstilkunst, keramik, grafik o.m.a. Blandt bevægelsens store navne er Gaudi, Guimard, Toulouse-Lautrec, Mucha og Klimt.

Vil du med på kunstattur til København?
 Læs mere på s. 33

Michael Kvium er en kendt og elsket maler. Men på temalørdagen om Kvium vil han også blive præsenteret som tegner, grafiker, billedhugger, performer og filmmager.

2311-001

Michael Kvium

— **TID:** 4/2, 1 lørdag, kl. 10.00-14.00
PRIS: 350 kr., studerende 195 kr.
UNDERVISER: Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie

Michael Kviums værker har siden debuten i 1980'erne forarget og forundret os med sine forvrængede menneskefigurer og ildevarslen­de scenarier. Med lån fra både barokmaleriernes dramatiske lyssætning og karikaturtegningens overdrivelser har han skabt en kunstnerisk signatur, som er nem at genkende og vanskelig at ignorere. Denne temalørdag tager vi afsæt i fire temaer, som er centrale i Michael Kviums oeuvre, nemlig blindhed, karikatur, katolicisme og forfald. Sammen med typiske symboler som citronen, bandagen og den røde pølse er de med til at fortælle historien om en kunstner, der ikke lader sig begrænse af tabuer om seksualitet, underbevidsthed og forfald. Når overskriften er Michael Kvium, vil lørdagen uundgåeligt stå i maleriets tegn. Men Kvium vil også blive præsenteret som tegner, grafiker, billedhugger, performer og filmmager.

2311-004

100 års dansk keramik

— **TID:** 8/2, 5 onsdage, kl. 18.30-20.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Carsten Bagge Laustsen, forfatter til bogen '100 års dansk keramik' (2022) og lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

Dansk keramik er populært som aldrig før. I tv konkurrerer keramikere om at lave funktionelle, æstetiske og teknisk komplicerede værker. Udstillinger tiltrækker massevis af besøgende, og små værksteder trives overalt. I denne forelæsningsrække giver Carsten Bagge Laustsen, der er passioneret keramiksamler og forfatter til bogen '100 års dansk keramik' (2021), dig et sjældent indblik i den moderne, danske keramiske tradition gennem 100 år: lige fra modernismens frembrud med Thorvald Bindesbøll og den tidlige kunstkeramik, over 1930'ernes stentøjsrevolution på Den Kongelige Porcelænsfabrik, enkeltværkstederne og studiekeramikken fra 50'erne og frem til den nyere og mere eksperimenterende, skulpturelle keramik. Forelæsningsrækken er baseret på bogen '100 års dansk keramik' (Turbine), der udkommer i 2022.

2311-007

Rundt om Guldalderen

— **TID:** 15/3, 5 onsdage, kl. 18.30-20.15
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
UNDERVISER: Birgitte Zacho, kunsthistoriker

I første halvdel af 1800-tallet sker der spændende ting på den danske kunstscene. Der sker så meget, at eftertiden har kaldt perioden den danske guldalder. Men hvad skete der egentlig? Efter Den Franske Revolution bliver borgerskabet toneangivende i samfundet, og i hele perioden ses en refleksion over en række borgerlige værdier og normer i billedkunsten. Det er også en periode, hvor borgerens nationale tilhørsforhold bliver aktuelt. Samtidig reflekterer malerne over kunstnerens rolle og kunstens potentiale. Centrale kunstnere som Eckersberg, Lundbye, Marstrand og Købke udfolder de nye strømninger inden for kunstens forskellige genrer.

15/03: Hvad er guldalder?
22/03: Portrætkunsten
29/03: Alle veje fører til Rom
12/04: Fra historiemaleri til genremaleri
19/04: Landskabsmaleriet

2221-161

Tag med Folkeuniversitetet på kunsttur i København

— **TID:** 22/11 og 23/11, 2 dage, kl. 10.00
PRIS: 2395 kr. inkl. entré til udstillinger, frokost, kaffe/kage og aftensmad på første dag
STED: Se mødesteder nedenfor
UNDERVISER: Mathilde Teglgaard Nielsen, cand.mag. i kunsthistorie

Tag med til hovedstaden og få kunstoplevelser i verdensklasse. Vi skal opleve Martin Nyrups total­kunstværk, Københavns Rådhus, hvortil en mængde danske kunstnere har bidraget, blandt andre Krøyer, Hammershøi, Slott-Møller, Skovgaard og Bissen. Vi skal også til Christiansborg og se statsministerportrætter, monumentale male­rier og rumudsmykninger af Olaf Rude, Michael Kvium, Per Kirkeby, Simone Aaberg Kærn, Erik A. Frandsen m.fl. På turen når vi at opleve rytterstatuer, vandkunst, mindesmærker og rene kunstværker under åben himmel, fra det ikoniske Storkespringvandet, til det spritnye værk Oak Stacks. Vi skal se hovedværker på Statens Museum for Kunst, Ny Carlsberg Glyptotek og Thorvaldsens Museum, men også særudstillinger med den koloristiske gigant Henri Matisse og den nulevende irske verdensstjerne Sean Scully.

Måltider og kaffepauser nyder vi i de bedste rammer, og det hele er bestilt. Ønsker du at overnatte, kan du bestille overnatning som tilvalg i forbindelse med, at du bestiller turen. Du kan vælge en overnatning for en person til 620 kr. eller for 2 personer til 810 kr. inkl. morgenmad. Du er også velkommen til selv at arrangere overnatning, hvis du foretrækker det.

22. november

10.00-12.00: Ny Carlsberg Glyptotek. Huset, hovedværker og parret bag museet

12.00-13.00: Frokost i Glyptotekets café, Picnic

13.00-14.30: Kunstvandring fra Glyptoteket til Rådhuspladsen. Vi skal bl.a. se Lurblæserne, Bjørnespringvandet og Vejrpigerne

14.30-15.00: Kaffe og kage på Københavns Rådhus

15.00-17.00: Kunsten på Københavns Rådhus. Vi oplever et total­kunstværk

17.00-19.00: Oplev på egen hånd og middag i Snapstinget, Christiansborg

19.00-20.30: Kunsten i Folketinget. Statsministerportrætter, rumudsmykninger m.m

23. november

10.00-12.00: Statens Museum for Kunst. Hovedværker og særudstillingen Matisse, det røde atelier

12.00-13.00: Frokost i museets café, Kafeteria

13.00-14.30: Kunstvandring fra Statens Museum for Kunst til Thorvaldsens Museum. Vi skal blandt andet se Hyldemor, Storkespringvandet og rytterstatuen af Absalon

14.30-15.30: Kaffe og kage

15.30-16.00: Thorvaldsens Museum. Bygningen, kunstsamlingen og særudstillingen Sean Scully Material World

16.00: Tak for nu

Litteratur, teater, film & musik

2221-066

Fransk kulturformidling – Annie Ernaux

— **TID:** 6/9, 10 tirsdage, kl. 17.00-18.45
PRIS: 1195 kr., studerende 595 kr.
UNDERVISER: Helle Andersen, undervisningsassistent i fransk, Syddansk Universitet

Den franske forfatter Annie Ernaux blev i 2021 nævnt som en af favoritterne til Nobelprisen i litteratur. Selvom hun ikke fik prisen, viser det den internationale anerkendelse, forfatteren nyder – især efter udgivelsen af 'Les années' i 2008 – og den fransksprogede litteraturs stadige evne til at fostre forfattere, der hører hjemme i verdenslitteraturen. Det lå ellers ikke i kortene, da Annie Ernaux blev født i 1940 i en arbejderfamilie i Normandiet. Forældrene havde en café og købmandsbutik. De brugte al deres tid på, at Annie skulle få et bedre liv end dem selv, og det projekt lykkedes. Annie Ernaux fik en akademisk uddannelse, blev forfatter og er nu i spil til en Nobelpris. Annie Ernaux' forfatterskab tager udgangspunkt i hendes eget liv, og giver et billede af hendes samtid og de mennesker, der befinder sig nederst i det klassesdelte Frankrigs samfundspyramide. Pige- og kvindeliv, kønsroller og seksualitet er også en vigtig del af forfatterskabet. Annie Ernaux' stil er præget af minimalisme, knaphed og fravær af litterære virkemidler såsom metaforer. Annie Ernaux siger selv om sin skrivestil, at den er neutral og ikke værdiladet. Det gripende står mellem linjerne. På kurset læses bøgerne: 'La place', 'La honte', og 'Une femme'. Uddrag af andre værker udleveres i kopi. OBS: Kurset foregår på fransk.

2221-036

En klassiker fylder rundt: 100 år med James Joyces 'Ulysses'

— **TID:** 29/9, 2 torsdage og 1 onsdag, kl. 18.30-20.15
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

I 2022 er det 100 år siden, James Joyce udgav mastodont-klassikeren 'Ulysses'. Det markerer vi med denne forelæsningsrække, hvor tre Joyce-kendere går tematisk til værks i deres præsentation af det litterære mesterværk og dets mange etiske, politiske og kunstneriske lag. Bemærk at 5.10. er en onsdag. De to øvrige forelæsninger ligger på torsdage.

- 29/09: Seksualitet og skandale i frigørelsens tjeneste.** Jes Stein Pedersen, litteraturredaktør, Politiken
- 05/10: Kærlighedens moderne morgengry.** Benjamin Jon Boysen, dr.phil., ph.d. i litteratur
- 13/10: Klasse, magt og politik.** Mikkel Bruun Zangenberg, lektor i dansk, University of Kent

Tilmeld dig på fuodense.dk/
 odense

FIND HOLDDET PÅ HJEMMESIDEN, OG BETAL MED KORT ELLER MOBILEPAY

2221-075

Læs Proust og 'På sporet af den tabte tid' på 13 måneder

— **TID:** 9/11, 13 onsdage, kl. 17.00-19.45
PRIS: 2145 kr., studerende 1075 kr.
STED: Borgernes Hus
UNDERVISER: Neal Ashley Conrad Thing, ph.d. i litteraturvidenskab

Vi støder stadig oftere på navnet Proust, uden at ane hvem eller hvad det drejer sig om. Det gælder den franske forfatter Marcel Proust (1871-1922). Han skrev en af verdens længste, smukkeste og mest perspektivrige romaner, 'På sporet af den tabte tid', som blev oversat på ny i 2002-2014. Bogen rummer alt, hvad du drømmer om: udfoldede sanseoplevelser, detaljerige strejftog i følelsernes, kærlighedens, jalousiens og seksualitetens (under)verden, psykologisk indsigt, filosofiske erkendelser, indblik i den parisiske salonkultur under 'la Belle Époque', kunstneriske oplevelser og åbenbaringer og en vedholdende søgen efter meningen med livet. 18. november 2022 er det 100 år siden, at Proust døde. Derfor skal vi på sporet af ham og alt det, han beriger os, livet og litteraturen med. Bemærk, at vi mødes en gang om måneden henover efteråret 2022, foråret 2023 og efteråret 2023 for at kunne nå at læse hele 'På sporet af den tabte tid'.

2221-046

Musikkens mesterværker

— **TID:** 25/10, 5 tirsdage, kl. 17.00-18.45
PRIS: 695 kr., studerende 350 kr.
STED: Borgernes Hus, Lokale 3.5 og 3.6, 3. sal, Østre Stationsvej 15
UNDERVISER: Leif V. S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab

Kom og få mere ud af musikken! I denne forelæsningsrække dykker vi ned i nogle berømte musikværker – deres tilblivelseshistorie, udtryk og særlige kendetegn. Her er en smuk italiensk opera, to meget forskellige serenader, to klaversonater og spændende filmmusik af to forskellige Hollywood-komponister. Fordyb dig i ét værk ad gangen og få samtidig en introduktion til musikbegreber, musikgenrer, instrumenter og musikhistorie. Du bliver rustet til at få endnu mere ud af din næste musikoplevelse – uanset om det er et nyt værk, du kaster dig over, eller om du genhører netop et af disse udvalgte mesterværker. Alle deltagere får adgang til musikken via internettet og skal til hver mødegang lytte til værket på forhånd.

- 25/10: Mozart: Haffner-serenade**
- 01/11: Beethoven: Klaversonater**
- 08/11: Korngold og Herrmann: Filmmusik**
- 15/11: Britten: Serenade for tenor, horn og strygeorkester**
- 22/11: Puccini: Madame Butterfly**

Har du spørgsmål?

KONTAKT OS PÅ FU@FUO.SDU.DK ELLER PÅ 65 50 27 72
 SE ÅBNINGSTIDER PÅ FUODENSE.DK/KONTAKT

2221-045

Forfatteren og forskeren – Niels Brunse og Anne Sophie Haahr Refskou

— **TID:** 21/11, 1 mandag, kl. 18.45-20.30
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
STED: Borgernes Hus, 2. sal, Østre Stationsvej 15
UNDERVERSERE: Niels Brunse, oversætter, forfatter og ph.d. i musikvidenskab. Anne Sophie Haahr Refskou, ph.d. og videnskabelig assistent, Aarhus Universitet

Mød forfatter og Shakespeare-oversætter Niels Brunse på Odense Hovedbibliotek i samtale om sin nye roman 'Horatius'. Niels Brunse afsluttede i 2018 sit vigtigste oversættelværk – alle Shakespeares 37 skuespil i nye danske versioner. De seks bind er blevet virkelig positivt modtaget. Men helt slippe Shakespeare kunne han ikke. Hans egen roman 'Horatius', der udkom i efteråret 2021 og blev en af sæsonens bedst anmeldte bøger, bygger på Shakespeares 'Hamlet', men er ikke bare en genfortælling. Hamlets ven Horatio er her blevet til Horatius, og venskabet mellem de to unge mænd, der møder hinanden som studerende i Wittenberg omkring år 1600, er nøglen til en beretning om, hvordan personlige følelser tvinges ind i omgivelsernes rammer, og hvordan man overlever katastrofer og forholder sig til dem bagefter. Prinsen dør, men hans ven lever videre og har lovet ham at fortælle hans historie. Anne Sofie Haahr Refskou er ph.d. og videnskabelig assistent ved Aarhus Universitet og har beskæftiget sig med Shakespeares værker gennem mange år. Hun har tidligere været ansat ved University of Surrey i England.

2221-101

Tre værker du bør kende

— **TID:** 28/11, 3 mandage, kl. 18.45-20.30
PRIS: 495 kr., studerende 250 kr.

Verden er beriget med litterære mesterværker, filmiske perler og interessante kunstværker. Det er umuligt at nå omkring dem alle, så hvilke værker skal man give sig i kast med først? Over tre aftener vil tre eksperter give dig deres bud på tre værker, du bør kende. Vær med, fordi du ikke ved, hvor du skal starte, fordi du er gået i stå, fordi du mangler inspiration til nye værker, eller fordi du vil udfordres. Vær med, fordi du vil have en ny vinkel på et værk, du allerede kender. Eller bare fordi du er nysgerrig.

- 28/11:** **Tre kunstværker, du bør kende.** Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør, Trapholt
- 05/12:** **Tre film, du bør se.** Nanna Frank Rasmussen, film- og tv-anmelder, Politiken
- 12/12:** **Tre bøger, du bør læse.** Torsten Bøgh Thomsen, ph.d.-stipendiat i litteratur, Syddansk Universitet

2311-027

Svetlana Aleksijevitjs forfatterskab – et livsprojekt

— **TID:** 17/4, 1 mandag, kl. 18.15-20.00
PRIS: 195 kr., studerende 95 kr.
UNDERVERSISER: Tine Roesen, lektor i russisk, Københavns Universitet

Den ukrainsk-hviderussiske forfatter Svetlana Aleksijevitj (f. 1948) har modtaget et væld af priser, ikke bare litterære, som den Nobelpris, der i 2015 for alvor gjorde hende verdenskendt, men også i anerkendelse af hendes store betydning for europæisk kultur, ytringsfrihed og historieskrivning. Hendes værker er da heller ikke litterære i traditionel forstand, men udtryk for en større ambition om at indfange og repræsentere den konkrete 'sovjetiske erfaring' så mangfoldigt og menneskeligt som muligt. Forelæsnngen introducerer Aleksijevitjs fem hovedværker, som alle er oversat til dansk, og lægger op til en diskussion af, hvordan vi kan fortolke hendes overordnede projekt og derudfra forholde os til hendes særlige genre.

2221-115

Tag med i Odense Teater: Det europæiske slagtehus

— **TID:** 28/9, 2 onsdage
PRIS: 295 kr. inkl. teaterbillet
STED: Syddansk Universitet, Moseskovvej 49 og Odense Teater, Jernbanegade 21
UNDERVERSISER: Marianne Børch, dr.phil. i engelsk litteratur, Syddansk Universitet

Oplev den største Shakespeare-opsætning på Odense Teater nogensinde.

Foran den unge kong Richard II står to af hans nærmeste i åben krig om deres loyalitet til kronen. Den unge konge er i tvivl om sin dom over dem. Henrettelse? Tvekamp? Landsforvisning? Hvad Richard ikke ved endnu er, at hans beslutning kommer til at besegle hans egen skæbne og kaste England ud i en 30 år lang, blodig borgerkrig.

'DET EUROPÆISKE SLAGTEHUS' er en nyskrevet bearbejdelse af William Shakespeares 'Wars of the Roses', der samler hele otte af hans største historiske kongedramaer (Richard II, Henrik IV del 1 & 2, Henrik V, Henrik VI del 1, 2 & 3 og Richard III) i én storslået, episk fortælling om de virkelige hændelser og politiske konflikter, der begyndte i England, men også snart fik Frankrig til at brænde. Det er historien om civilisationers blodige fødsel og fald og den endeløse kamp om tronen med alt, hvad det indebærer af magtspil, bedrag og politiske intriger. Det bliver ikke større.

Se forestillingen i Odense Teater og bliv klogere på det hele på Folkeuniversitetet i ugen forinden. Folkeuniversitetets kursister får A-billetter til forestillingen. Det er muligt at tilkøbe en portion brændende kærlighed til 100 kr. ved tilmelding.

OBS! Tilmelding lukker 21/9.

PROGRAM

28/09 kl. 18.45-20.30: Forelæsning, Marianne Børch, dr.phil. i engelsk litteratur, Syddansk Universitet

05/10 kl. 17.30-23.30 (inkl. en times pause): Teaterforestilling på Odense Teater

Svetlana Aleksijevitj har modtaget Nobelprisen i litteratur for sine vidnesbyrd fra Sovjetunionen. Hendes bøger har haft stor betydning for europæisk kultur, ytringsfrihed og historieskrivning.

Praktiske oplysninger

TILMELDING

Tilmeld dig på fuodense.dk/odense, og betal med Dankort, VisaDankort, Mastercard, Visa Electron eller Mobilepay. Firmabetaling på EAN eller faktura.

AFMELDING

Hvis du fortryder, kan du få det indbetalte beløb refunderet fratrukket et ekspeditionsgebyr på 100 kr. pr. billet. Afmelding senest 14 dage før holdstart.

FORBEHOLD

Folkeuniversitetet forbeholder sig ret til ændring af underviser, lokale, dato, tidspunkt og format. Sådanne ændringer giver ikke ret til refusion af betalingen. Ændringer oplyses på fuodense.dk/kolding og via mail og/eller sms. Er vi nødsaget til at aflyse et hold, refunderer vi beløbet til samme konto, som der er betalt fra.

RABATTER

Studerende
Studerende kan deltage i hold med rabat. Rabatten gælder hold, hvor bøger, forplejning og andre udgifter ikke er inkluderet, og hvor der ikke er begrænset antal pladser til rådighed.

Rabatter med aftalekoder

Ansatte på Syddansk Universitet har gratis adgang til udvalgte hold, hvor eksempelvis bøger, forplejning og andre ekstra udgifter ikke er inkluderet.

Medlemmer af Dansk Sygeplejeråd Kreds Syd kan deltage i udvalgte hold med 50% rabat på Folkeuniversitetet i Odense og i Kolding.

Kontakt sekretariatet på fu@fu.sdu.dk for at få en aftalekode og information om tilmelding med rabat.

Virksomhedsaftaler

Vil du give medarbejderne i din virksomhed kompetenceudvikling, læring og en god oplevelse på Folkeuniversitetet? Kontakt os og hør mere om muligheden for en virksomhedsaftale.

MAD OG DRIKKE

På hverdagsaftener giver Folkeuniversitetet en gratis kop kaffe/te pr. person. Se sdu.dk for info om kantinens åbningstider.

FOTOS OG ILLUSTRATIONER

Fotos s. 1 og 5: Kirstine Mengel, s. 2: Juan de Dios, s. 11, 15, 27, 31, 35 Shutterstock, s. 12 John Bendtsen, s. 28 Jes Larsen, s. 29 Realdania, s. 31 Anders Sune Berg, s. 32 Wikimedia, s. 33 Ayse Karlik Yurtkuran, s. 37 Emilia Therese. Grafik og layout: Walk Agency.

NOTER OG SLIDES

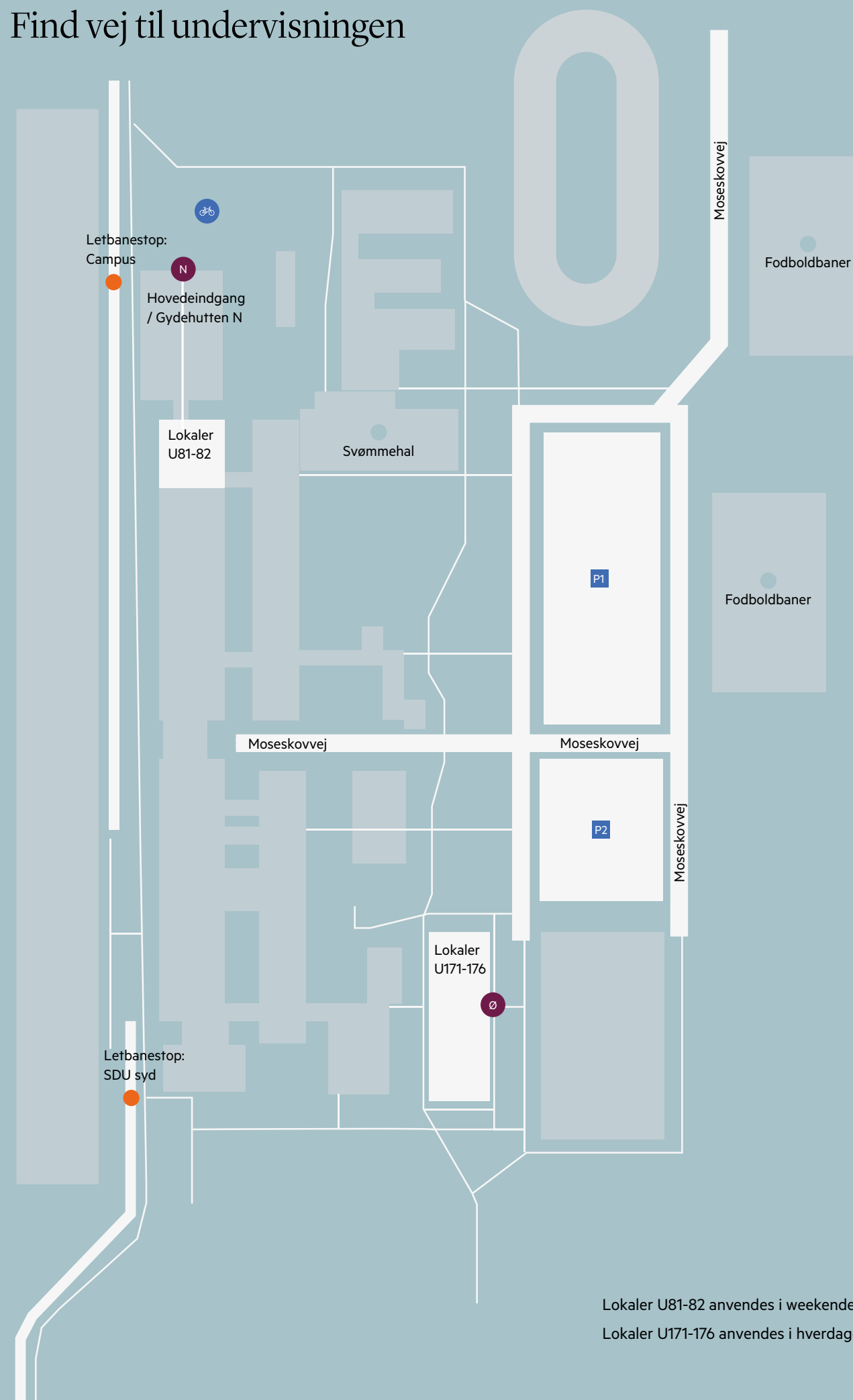
Slides og undervisningsnoter er ikke inkluderet i prisen, og de kan ikke forventes fremskaffet og udleveret.

PROGRAMMETS MILJØAFTRYK OG HÅNDTERING

Programmets sider er trykt på 100 % genbrugspapir, og omslaget på ubestrøget offsetpapir. Papirmassen er fra ansvarligt skovbrug (FSC-mærket) og fremstillet under skrappe miljøkrav (Svanemærket og EU-Blomsten). Programmet skal efter brug puttes i papircontaineren.

Find vej til undervisningen

Lokaler U81-82 anvendes i weekender

Lokaler U171-176 anvendes i hverdage

Et væld af

muligheder

Har du brug for nye faglige kompetencer?

Styrk din viden og dermed dine karrieremuligheder – mens du er i job

En masteruddannelse er for dig, der vil have den mest relevante og aktuelle viden. Læs fx:

- Master i offentlig ledelse
- Master i gymnasiepædagogik
- Master i matematik
- Master i kvalitet og ledelse
- Master i børne- og ungdomskultur
- Master i arbejdsmiljøledelse
- MBA - Master of Business Administration
- Master i International virksomhedskommunikation

Bliv opgraderet i dit tempo

Der er mange muligheder, hvis du vælger at efteruddanne dig på Syddansk Universitet. Du kan bygge videre på din karriere med alt lige fra en master, HD eller diplom til et masterkursus eller et enkeltfag. Du har også mulighed for at deltage i en række spændende webinars, seminarer og infomøder arrangeret af SDU Efter- og videreuddannelse.

Se alle dine muligheder på **sdu.dk/evu**